Hayat

SAYI: 13
27 MART 1959
125 KURUŞ

Bu sayıda :

Orta sahifelerde

EYÜP CAMİİ
Tablosu

Ayrıca :

Eyüp Camii içinden
diğer bir tablo

İDİL BİRET KAZANDI

İngilterenin en büyük müzik mükâfatlarından Harriet Cohen mükâfatının ünlü piyanist Dinu Lipatti adına tesis edilmiş olan ve yirmi beş yaşından küçük sanatçılara verilen altın madalyasını bu sene genç piyanistimiz İdil Biret kazanmıştır. Şöhretli sanatçımız bu armağanını almak için önümüzdeki mayısta Londra'ya gidecektir. Hayat bu münasebetle kapağını İdil'in resmiyle süslerken kendisini candan tebrik eder.

Grafika

Bir fincan çay ile

bu nefis strudeli

zevk ile ikram edeceksiniz!...

Strudel

Kullanılacak malzeme: 8 baklava yufkası, 250 gr. SANA, 3 ekşi elma (orta boy), 150 gr. toz şeker, 1 çay kaşığı tarçın, 150 gr. kabukları soyulmuş ve çekilmiş badem, 2 çorba kaşığı elenmiş pudra şekeri.

Yapılması: SANA eritilir, her yufka yağlanarak üst üste konur. Elmalar soyulur, kalın rendelenir, badem, toz şeker, tarçın konarak karıştırılır, yufkaların ortasına yerleştirilir, rulo halinde sarılır. Yağlanmış delikli ve yuvarlak bir formanın etrafına yerleştirilir. Orta hararetteki fırında pişirilir. Soğuduktan sonra üzerine pudra şekeri elenir.

Sana

...daha sıhhi ve daha lezzetli yemekleriniz için

S 156

Bayram

TEBRİKLERİ

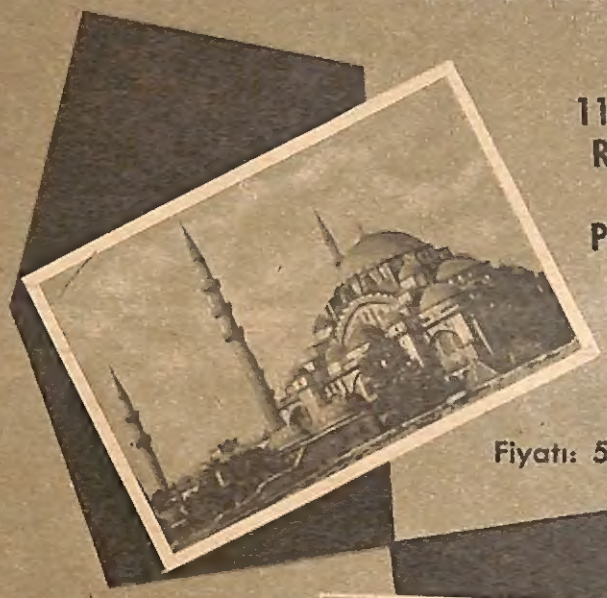

110 çeşit RENKLİ KART-POSTAL

Fiyatı: 50 Kuruş

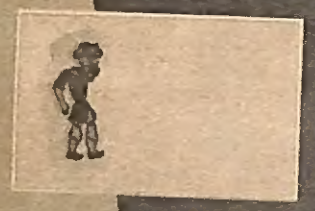

24 çeşit RENKLİ KÜÇÜK TEBRİK KARTI

Fiyatı: 25 Kuruş

52 çeşit TİFDRUK BASKILI KART-POSTAL

Fiyatı: 35 Kuruş

Reklam Moran

DOĞAN KARDEŞ YAYINLARI

Hayat

İDİL BİRET
(Fotoğraf : KEYSTONE)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 3 SIRA No : 129
SAYI : 13 CİLT : I 1959

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA, Semiral BİLBAŞAR, Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığ'ından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

Şaha Hayır Diyen Prenses, Nihayet Konuştu!...

ŞAHLA 4 SAATİM

Sabık İtalya Kıralının kızı Prenses Maria Gabriella'nın Şahın izdivaç talebini reddetmesi, hâlâ Avrupada günün baş konusudur. Prenses geçenlerde bir Fransız dergisinde açıklanan beyanatiyle Şah hakkındaki intibalarını ilk defa etraflı olarak basına aksettirmiştir. 4. ve 5. sahifelerimizde bu mülâkatın tam metnini bulacaksınız.

ŞAHLA 4 SAATİM

"ONU topu topu iki defa gördüm; bir defa çayda, ertesi akşam da yemekte. Ceman 4 saat. İkimiz hiç yalnız kalmadık. Sevimli ve nazik bir insan... Geldi ve öylece gitti...»

Cenevre'ye 15 km. mesafedeki, Savoie ailesine ait Merlinge köşkünün salonunda, üzeri mavi-kırmızı küçük çiçeklerle desenlenmiş beyaz emprime yüzlü bir kanapede oturan Maria Gabriella, Şah'la olan kısa görüşmesini naklederken, söze böyle başlamıştı. Sarı perdelerin çerçevelediği iki pencereden çayırlıktaki bir dizi çıplak ağaç görünüyordu. Duvarda, hepsi bir hizaya asılmış olan oval çerçeveler içinde, perukalı kadın ve dantelâ yakalı erkek resimleri vardı.

Maria Gabriella üniversiteden buraya kadar her zamanki gibi 180 km. hızla gelmişti. Fazla sürat yapmağa bayılıyordu. Kitaplarını yanındaki küçük masaya bıraktı. Üzerine mavi bir pantolon, ayağına maron mokasen ayakkabılar giymişti. Bütün düşünce ve eğlencesi, yakında başlıyacak imtihanlarından ve ertesi gün dostları arasında tertipliyeceği toplantıdan ibaret gibi görünüyordu. Müstakbel İran İmparatoriçesi olmak dâvasını hiç düşünmüyor gibi idi. Bu mesele aklına geldikçe gülümsemekten kendini alamıyordu:

— Bu nişanlanma işleri bidayette hoşuma gidiyordu ama artık sıkılmağa başladım. On beş yaşımdan beri hep nişanlamıya kalkarlar. İspanyalı Juanito'dan tutun, Baudoin, Alman prensleri, İtalyan dükleri, Yunan asilzadelerine kadar. Şimdi de Şah...

Bütün dünya gazetelerinde nişanlanacağıma ve İran İmparatoriçesi olacağıma dair şayialar okuduğum zaman İtalya'da bulunuyordum. Tatilden dönüşte bundan anneme bahsettim. Omuzlarını silkerek: «Olabilir» dedi. Ailemden hiçbir fert beni böyle bir izdivaca ne teşvik, ne tazyik etmiş, ne de bir tavsiyede bulunmuştu. Sadece benim fikrimi sordular. Şahın sırf benimle nişanlanmak üzere gelmiş olduğunu düşünmek yersiz olur. Hele o yüzük hikâyesi... 20 milyonluk yüzükmüş. Doğrusu şu yüzüğü ben de görmek isterdim, ama ortada yüzük filân yok. Şah tanımadığı bir genç kıza bu kadar kıymetli bir hediyeyi ne diye versin? Zaten verseydi de reddetmek zorunda kalacaktım. Tabii o da küçük düşmek istemez. Böyle bir yüzük hakikaten satın alınmışsa bile herhalde benim için olmasa gerek.

Evet, Şahın bize çay içmeğe geldiği doğrudur. Beraberinde İran sefiri ve eşi de vardı. O gün öğleden sonra anneme bizzat telefon ederek gelip gelemiyeceğini sormuş. Resmî bir ziyaret için İtalya'ya gelmiş. Bazı şahsi işleri için de İsviçre'ye geçmiş. Kim bilir belki bir nezaket olarak, belki de beni görmek maksadiyle telefon etti. Bizde bir saatten biraz fazla kaldı. O akşam çaya geleceğini ancak son sıralarda öğrendim. Üzerime alelâde siyah bir rop giyerek salona indim. Zaten akabinde de çay içildi. Bir saat kadar oturduk. Annem ertesi akşam için kendisini yemeğe davet etti. Ertesi gün annem bana ve ağabeyim Vittorio'ya Şah'ın yemeğe saat sekizde geleceğini, bizim de bilhassa tam vaktinde evde bulunmamızı tembih etti.

Tam sekizde evin önünde siyah Chrysler'in fren sesini duyduk. Arkadaki bir başka arabada üç tane de memur vardı. Şah mavimsi şık bir elbise giymişti. Refakatinde İran sefiri ve eşi bulunuyordu. Ben de o akşam gene siyah renkli başka bir rop giymiştim. Omuzumda da sarı bir şal vardı.»

Filhakika, yeşilli siyahlı duvar kâğıtlariyle tezyin edilmiş olan köşkün yemek salonu çok muhteşemdi. Ortada altı kişilik bir masa göze çarpıyordu. Sonradan öğrendiğimize göre Şah sofrada Maria-José ve Maria Gabriella'nın arasında yer almıştı. Gabriella'nın yanında da sırası ile kardeşi Vittorio, sefirin karısı ve sefir oturmuşlardı.

Gabriella sözüne devam etti:

— Yemek çok neşeli geçti. Şah'la Vittorio uzun uzadıya, her ikisinin de tahsil ettiği Rosay Kolejinden bahsettiler. Arkadan av bahsi açıldı ve Şah ağabeyimi bilhassa ocak ayında av için İran'a davet etti. Daha sonra samimi bir hava içinde annemle dünya politikasından bahsettiler. Annemle ikimiz fazla sigara içtiğimiz için, Şah'ın çakmağı elinden hiç düşmedi; mütemadiyen yerinden kalkıp sigaralarımızı yakıyordu. Salonda kahve içilirken de her sigara çıkarışımızda sigaralarımızı hep o yaktı. Kendisini çok sevimli buldum. Çok serbest bir havası var. Kendisinde hiç de kederli veya üzüntülü bir hal görmedim. Nişanlanma tasavvuruna ait ne bir kelime konuştu, ne de en küçük bir imada bulundu. Biz de Süreyya'nın bahsini bile açmadık. Saat 11 de de veda ederek ayrıldı.

Ertesi gün annemle ikimize, birimiz için bir büyük demet karanfil ve birimiz için de bir sepet orkide geldi.

Bir hafta kadar sonra Londra'da babamla görüştüm ve bu ziyaretten bahsettim. Bana sadece, Şah'ı kabul etmekle çok iyi yapmış olduğumuzu söyledi.

Benim verdiğim red cevabı için herkes türlü sebepler ortaya atıyormuş: Yaş farkı, din farkı, İran'ın çok uzak oluşu, tahtın pek sağlam olmayışı v.s. gibi... Halbuki en mühim sebep biribirimizi iyi tanımayışımızdır. Hepsi hepsi yalnız dört saat görüştüğünüz bir erkekle nasıl evlenilebilir?»

Sonra gülerek ilâve etti:

— Hem benim daha evvel bir başkasını sevmiş olabileceğim ihtimalini kimse düşünmemiş. Aylardan beri bütün bu şayiaları mütemadiyen tekzip ediyoruz, gene de herkes ortada bir şeyler döndüğüne kani. Petrolden, kıraliıktan, yeraltı sanayiinden, bu izdivacın getireceği servetten, ailenin ve İtalya'nın elde edeceği avantajlardan boyuna bahsolunuyor.»

Saat iki buçuk olmuş, ders zamanı gelmişti. Maria Gabriella otomobiline atlıyarak Cenevre Üniversitesi istikametinde büyük bir hızla uzaklaştı.

Suya Düşen Düğün Hazırlıkları

Yukarıda okuduğunuz mülâkat bir prensesin bir şahı reddedişi hikâyesinin, vakanın kahramanı prensesin ağzından en diplomatik bir ifadesiydi. Bu mülâkat hâdisenin İsviçredeki safhasını aydınlatıyor. Şimdi de gözlerimizi biraz Tahran'a çevirelim.

Süreyya'dan ayrıldıktan sonra uzun zamandan beri gayet meyus duran Şah'ın bundan bir müddet evvel neşesi tekrar gelir gibi olmuştu. Epey zamandır devam eden İran sarayındaki durgun ve tatsız havanın birdenbire değişmesinin elbet bir sebebi olmalıydı.

Bu sebeplerin ne olduğu düşünüledursun, geçen senenin aralık ayında Şah, İtalya'ya yaptığı seyahatte Papa 23. Jan'ı da ziyaret etti. Bu ziyaretin altında herhalde hususi bir maksat olmalıydı. Papa'nın kulağına kadar gelen haberlere göre, Şah Avrupa'ya gelin görmeğe geliyordu. Bu Müslüman hükümdarın zevceliğine namzet olan kimse de bir katolik prenses idi. Papa'nın tasvibi olmadan, Şah'ın tasavvurunu tahakkuk ettirmesi imkânsızdı. Tahran'da dolaşan rivayetlere göre, Şah'ın yazı masasının üzerinde son zamanlarda bir fotoğraf göze çarpıyordu. Bu fotoğraf, sabık İtalya Kıralı Umberto'nun 19 yaşındaki kızı Maria Gabriella'ya aitti. Şah, Kıral ailesinin eski bir dostu sıfatiyle bir İtalyan ticaret heyetinin başında İran'a gelen Marchese di Brazza'dan; Cascais'te menfada bulunan Umberto'nun fikrini almasını, Şah ile bir izdivaç mevzuubahis olduğu takdirde, Savoie ailesinin ne tavır takınacağını öğrenmesini rica etmişti. Gelen cevap, Şah'ı, Prensesi

BİR PRENSESİN GÜNLÜK HAYATINDAN FOTOĞRAFLAR :

Prenses Maria Gabriella sporu seven, modern, canlı bir kızdır. Resim kendisini, bir orta Avrupa turnesi esnasında ziyaret ettiği «Moskova Sirki» nin manejinde, at üzerinde gösteriyor. Yerde duran kız, kardeşi Maria Beatrice'dir.

Prenses, klâsik müzik konusunda hayli salâhiyet sahibi olmakla beraber, her modern kız gibi danstan da hoşlanır. Resim, Gabriella'yı Cenevre'deki bir dostlarının evinde ağabeyisi ile dansederken göstermektedir.

Gabriella, annesi ile birlikte, iki yıldır İsviçre'nin Merlinge kasabasında oturmaktadır. Prenses, günün iki saatini, dünyanın dört bir ucunda bulunan dostlarına mektup yazmak işine ayırır.

ziyaret etmeğe karar verecek kadar ümitlendirici olsa gerekti.

Maria Gabriella'nın çocukluğu, Cascais'de (Portekiz) annesi Maria José ve babası Umberto'nun yanında geçmişti. Lâkin iki senedir anne kız, Umberto'dan ayrı, Cenevre civarında Merlinge'de oturmaktadırlar. Şah, Gabriella'nın ağzından dinlediğiniz âni ziyaretini burada yapmış ve hediye olarak da iki tane kıymetli acem halısı getirmişti.

Avrupada cereyan eden bu hâdiselere muvazi olarak Tahran'da da bazı faaliyetler göze çarpmakta idi. Şahın en küçük ve gözde kızkardeşi Prenses Şems, Şahın Merlinge ziyaretinin hemen akabinde uçakla bazı sıhhi sebepler yüzünden Cenevre gölü kıyısına istirahate gitti. Fakat İranlı'lara göre, Prensesin bu seyahati, tıpkı 1950 de olduğu gibi hususi bir vazifeye istinat ediyordu. O zaman da hükümdarlığın gelini olacak olan Süreyya İsfendiyari'yi hükümdar karısı olarak hazırlıyan aynı görümce idi. Bu seyahatler yapıladursun, bir taraftan da, Hazar Denizi kıyısındaki Ramşar Oteli meçhul misafirler için adamakıllı süslenmekte ve askeri nakliye uçakları birçok yeni eşyaları otele taşımaktaydılar.

Vaktiyle Süreyya için de muhteşem düğün hazırlıkları yapılmıştı. O düğünün şâşaası unutulmuşa benziyordu. Saray mensuplarından birinin o ara dediğine göre, Gabriella kıraliçe olursa saray için pek hayırlı ve faydalı bir iş yapılmış olacaktı. Prenses spora, musikiye âşına, giyinmesini seven, modern yaşayışlı ve canlı bir genç kızdı. Onun gelmesiyle sarayda Avrupai bir hayat tarzı kurulmuş olacaktı. Halbuki Süreyya zamanında vaziyet böyle değildi. Süreyya muti ve ağırbaşlı bir ev kadını idi. Fakat hiçbir zaman bir imparatoriçe olamamıştı.

Gabriella'nın, Şah'la evlenemiyeceğine dair verdiği müteaddit beyanlara rağmen Şah fikrinden kolay caymıyacak gibi görünmektedir. Bu defa Şah, Gabriella'nın kızkardeşi Prenses Maria Pia ile kocası Yugoslav Prensi Alexander'i Tahran'a davet etmiştir. Savoie ailesi ile Pehleviler'in artık yakın münasebetleri olacağını tahmin etmiyenlerin hayretle açılan gözleri önünde Alexander ile Pia, bu davete şaşılacak kadar çabuk icabet etmişlerdir.

Maria Gabriella'nın hayatta en yakın dostu ve dert ortağı annesi, sabık İtalya Kıralı Umberto'nun karısı, Maria José'dir. Resim ana - kızı İsviçrenin Merlinge kasabasındaki evlerinde birarada göstermektedir

BEYLER! HANIMLARINIZI HOŞ TUTUNUZ!

YAZAN: ŞEVKET RADO

HANIMLARA, kocalarına iyi bakmalarını tavsiye eden konuşmamızdan sonra birçok kadın okuyucularım telefonla, mektupla bana şu suali sordular: «Hanımlar kocalarına iyi baksınlar! Doğru! Fakat beyler karılarına iyi bakmasınlar mı?»

Konuşmalarımı dinlemek lûtfunda bulunuyorsanız çok iyi hatırlarsınız ki, ne zaman evlilikten, onun türlü zevklerinden ve dertlerinden bahsetsem, daima, evliliğin kadınla erkek arasında karşılıklı bir sevgi, karşılıklı bir saygı ve bilhassa karşılıklı bir yardımlaşma müessesesi olduğunu söylemeyi ihmal etmemişimdir. Evlilik böyle bir birlik olursa mânalı bir hal alır. Yoksa erkek karısına bir hizmetçi gözüyle bakarsa buna evlilik denmez.

Tabii aksi de öyledir. Kadın da kocasını, nasıl olmuşsa nikâhı altına girmiş diye bir uşak gözüyle seyretmemeli. Evliliği böyle anlıyanlar eğer varsa, bunlar bahsimizin dışındadırlar. Biz burada sevginin karşılıklı olarak hüküm sürdüğü, bu fânî dünyada biribirlerine can yoldaşı olmayı kabul etmiş, müşterek hayatın, çocukları yetiştirmek gibi ulvi gayeleri olduğuna inanmış evlilerden behsediyoruz.

Evliliği böyle anlıyan erkeklerin karılarına iyi bakmamalarına imkân yoktur. Onlar, belki başlangıçta değil ama, evliliğin ilk senelerini geçirdikten sonra, karılarının kendileri için ne büyük bir nimet olduğunu anlamakta gecikmezler. Bilirler ki, işlerini güçlerini yaparlarken evde karıları yalnız kendilerini düşünmektedirler. Onların bütün çırpınmaları, uğraşmaları kocalarını rahat ettirmek, çocuklara üzüntülü saatler yaşatmamak içindir. Şunu da inkâr etmemeli ki, eğer erkeklerin pek çoğu işlerinden çıkar çıkmaz çıkınlarını doldurup evlerinin yolunu tutmakta acele ediyorlarsa, kendileri için hazırlanmış olduğunu bildikleri sıcak yuvaya bir an evvel kavuşmak gayesiyle acele ediyorlar.

HERKES KENDİ İŞİNDE!

Siz bazı erkeklerin, evin içinde kadının gördüğü vazifeyi küçümser gibi davrandıklarına bakmayın. Hani bazan olur: Bey akşam eve gelince karısı yorgunluktan bitap düştüğünü söyler de bey oralı olmaz: «Sen benim ne kadar yorulduğumu bilmiyorsun. İstersen bir gün vazifelerimizi değişelim. O zaman görürsün çalışmanın ne demek olduğunu! Yemek pişirip ortalık süpürmek de iş mi?» der ya. Bu sadece bir şakadan ibarettir. Eğer onun teklifine uyup vazifeleri değişmiye kalkşanız, kocanızın buna katiyen yanaşmıyacağını göreceksiniz. Bir erkek, değil yemek pişirip ortalık süpürmiye, sıhhati yerinde ise bir gün sabahtan akşama kadar evin içinde kalmıya tahammül edemez. Eğer deneyebilirseniz onu iki gün evde kalmıya mecbur edin bakalım. Maazallah ikiniz de deli çıkarsınız!

Bu dünyada herkes kendi işini görür. Erkeğin gördüğü iş ne kadar mühimse, kadının başardığı hizmet de aile için o kadar mühimdir ve başarılması hakikaten büyük gayret ister. Kocalarının rahatı ve çocuklarının istikbali için, eski tâbirle, ellerini kürek, saçlarını süpürge eden fedakâr kadınların, kocaları tarafından en iyi bir şekilde bakılmıya, el üstünde, gönül tahtında taşınmıya lâyık olduklarından şüphe etmiyelim.

Zaten medeni cemiyetlerde, âdâbı muaşeret kaideleri içinde kadınların erkeklerden daha fazla itibarlı tutulmalarının sebebi de, onların yaradılışta daha zayıf, fakat fedakârlıkta erkekleri daima gölgede bırakacak kudrette olmalarıdır. Erkeklerin, yerlerini onlara bırakmaları, bir yere girerken arkalarından yürümeleri ve onların ellerinin öpülmesi bundandır.

Onun için, geçen konuşmamıza başlarken hanımlara hitap ettiğim gibi, bu konuşmamızı da bitirirken beylere hitap etmek istiyorum:

KARILARINIZI ÜZMEYİNİZ!

— Karılarınızı hoş tutunuz! Onları boş yere üzmeyiniz! Onların biraz hisleriyle hareket eder, hayatın güçlükleri karşısında sinirlerinin daha çabuk bozulur olduğunu evvelden kabul ederek ufak tefek şikâyetlerde bulundukları zaman çabucak parlamayınız! Onların evde, sabahtan akşama kadar hangi dertlerle uğraştıklarını siz, evin içinde olmadığınız için, bilemezsiniz. Ortalığı temiz tutmak size basit bir şey gibi görünür. Halbuki yalnız siz, evde iken ortalığı ne derece kirlettiğinizi bir düşünürseniz, karınızın evinizi gül gibi tutmak için neler çektiğini şüphesiz daha iyi takdir edersiniz.

Size çocukların çıkardıkları güçlüklerden şikâyet ediyorsa, emin olun, o güçlüklerden büyük bir kısmını size nakletmemiştir. Size söyledikleri sadece kendisinin halledemediği müşküllerdir. Bu müşkülleri halletmekte siz ona yardım etmezseniz onu kendi başına bırakmış olursunuz. Halbuki karınız, sizin kendisinden daha kuvvetli, daha azimli, daha dayanıklı olduğunuza samimi olarak inanıyor. Böyle olduğunuzda da şüphe yoktur. Eğer erkekler böyle olmasalardı, unutmayın ki, kadınların onlara pek fazla ihtiyaçları olmıyacaktı.

Evlilikte yalnız zahmetleri, güçlükleri paylaşmak yoktur, zevkleri, eğlenceleri de karılarınızla paylaşacaksınız. Unutmayın ki, bu dünyanın eğlencelerinden, zevklerinden sizin ne kadar faydalanmıya hakkınız varsa, karınızın da o kadar hakkı vardır. Sizin yorgun olduğunuzu farkederek kendi eğlenmek arzularını yenen, komşuya misafirliğe gitmekten, sinemaya heveslenmekten vazgeçen karınızı, yorgun olmadığınız zaman gezmiye götürmeyi, onu biraz eğlendirmeyi mutlaka akıl etmelisiniz.

Hep onu düşünürsünüz ya! Arada bir onu düşündüğünüzü belli etmeniz lâzımdır. Siz mükâfat almaktan hoşlanır, zevk duyarsınız. Sizi mükâfatlandıracak kimseler vardır. Ama karınızı yalnız siz mükâfatlandırabilirsiniz. Onu arada bir, mâkul arzularını yerine getirerek mükâfatlandırınız. Arzularınızın yerine gelmesi sizi nasıl memnun ediyorsa onu da memnun edecektir.

İmkânlarınızı göz önünde tutmadan sizden her şeyi istiyorsa, ona elinizde olsa bütün arzularını yerine getireceğinizi söyleyiniz. Bazan birkaç tatlı söz, birkaç kutu şekerin gördüğü işi görebilir. Karınıza belki istediği şeyi alamazsınız. Fakat onu almak için çalıştığınızı söylemiyecek kadar hasis olmayınız!

Karınız sizin en kuvvetli desteğinizdir. Ondan mahrum kaldığınız zaman yuvanızın başınıza yıkılacağını önceden düşünürseniz, onu hoş tutmanın lüzumunu muhakkak ki çok daha iyi anlamış olursunuz.

Eyüp Camii Gene Açık

Ramazanın ikinci günü 200 e yakın davetli, İslâm âlemince Kâbe'den sonra en mukaddes yerlerden biri sayılan Eyüp Camiinin avlusunda, bir yudum su, bir zeytin tanesi, bir kandil simidi ile oruç bozdular. Sonra da binlerce mümin, onarımı yeni biten Camide ilk teravi namazını kıldılar.

ORUÇ BOZMA — Saat 18.12 de iftar topu atıldı. Davetliler Camiin avlusuna kurulmuş «iftariye» sofrasında oruç bozdular. Fotoğrafta, Meclis Reis Vekillerinden Agâh Erozan ile Başvekâlet Müsteşarı A. Salih Korur oruç bozarken görülüyor.

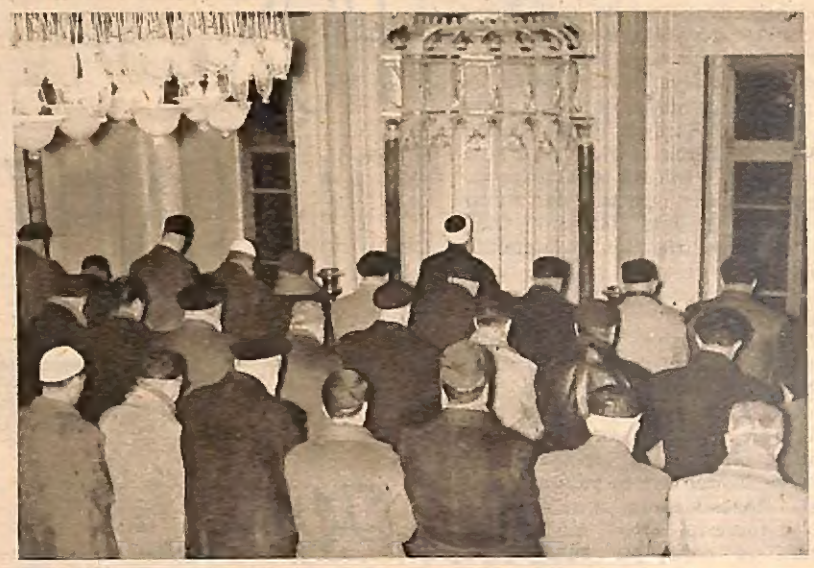

TERAVİ NAMAZI — Başvekil Adnan Menderes, Eyüp Camiine, deseni duvar çinilerinin motiflerinden mülhem olarak hususi surette dokunan bir Isparta halısı hediye etmişti. Binlerce mümin o gece bu halı üzerinde teravi namazını eda etti.

İFTAR SOFRASI — Bir zeytin, bir yudum su, bir kandil simidi ile oruç bozan davetliler, Feshane Fabrikasında kurulan iftar sofrasına buyur edildiler. İftar sofrasında bir kuş sütü eksikti.

YENİ HUVİYETİ İLE EYUPSULTAN CAMİİ

Eyüpsultan Camii 1458 de Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırıldı. 1798 de III. Selim zamanında yalnız minareleri bırakılarak yeniden yapılmağa başlandı. İnşaat 1800 de tamamlandı. Son olarak da, Vakıflar Umum Müdürlüğü tarafından, iki buçuk yıl süren çok esaslı bir tamir ve restorasyondan sonra, 12 mart 1959 perşembe akşamı ibadete açıldı. Altta son tamir ve restorasyondan sonra yepyeni bir hüviyet alan camiin kubbesi görülüyor.

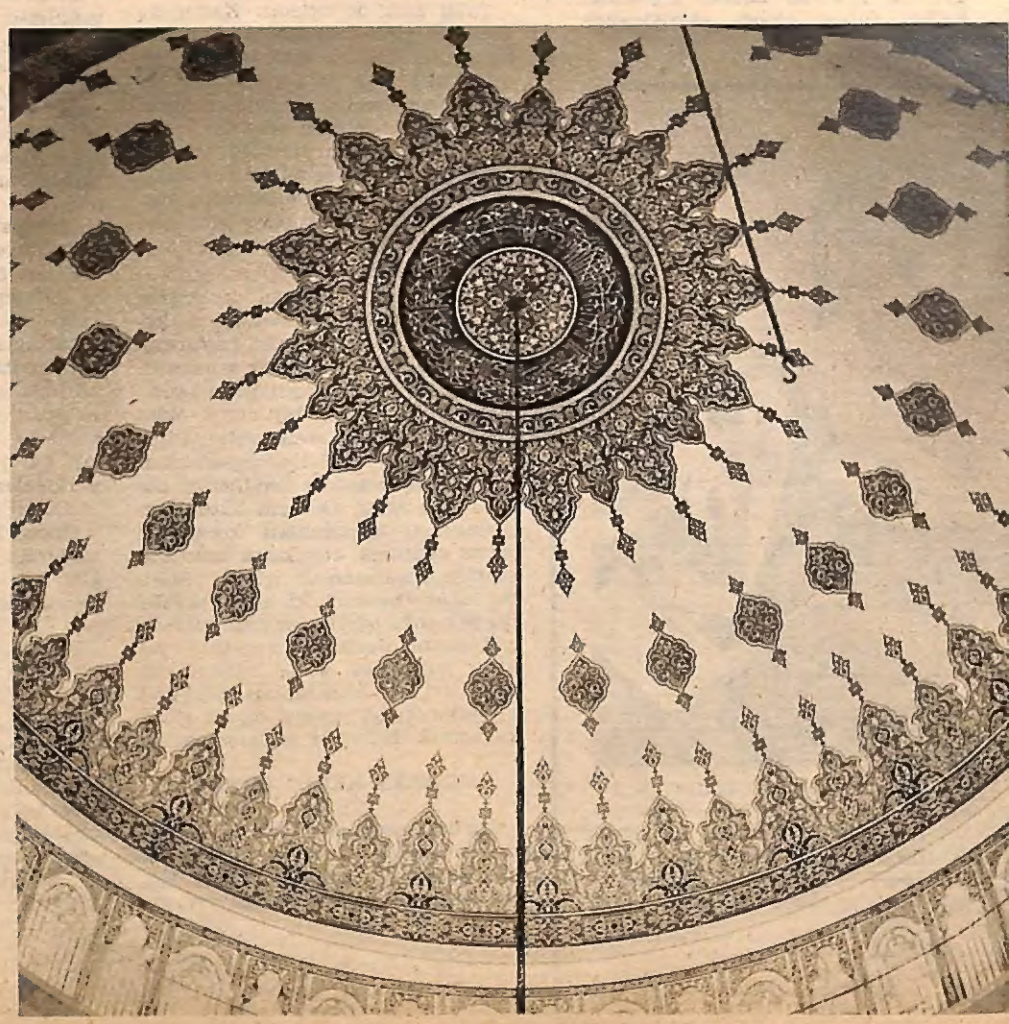

Yeni avizeleri, halısı, restore edilen mihrap ve mimberiyle Eyüpsultan camii...

16 - 17 nci sahifelerde Eyüp Camiinin diğer bir tablosunu bulacaksınız.

İSRAİL'DE Hayat

Fotoğraflar :
SUAVİ
SONAR

İSRAİL, yer yer tezatlar memleketidir. Bilhassa memleketin büyük bir kısmını teşkil eden çöllerde ziraat ve iktisadi çalışmalar en geri ile en ileriyi yanyana getirmiştir. İsrail'in en şayanı dikkat çalışmalarından biri «Kibuts» denilen ve müşterek mülkiyet esasına göre işliyen köyleridir. Bu köylerin halkının ferdi mülkiyetleri yoktur. Binalara ambarlara, araba ve kamyonlara, traktörlere, tarlalara müştereken sahiptirler. İstihsalden elde ettikleri kazanç da köyündür. Çocuklar bir arada bakılır ve yemekler köydeki evlerde değil, köyün yemekhanesinde yenilir.

Bu tip köyler İsrail'de bilhassa hudut boylarında muvaffak olmaktadır. Çünkü pek yakın mesafede olan Araplara karşı köyü müştereken müdafaa etmek ve malları da teker teker beklemek yerine, nöbet usuliyle bütün köyü beklemek de nisbeten kolay olmaktadır. Bu çehresiyle Kibuts'lar aynı zamanda bir müdafaa teşkilâtı manzarası arzetmektedir. Fakat şunu da ilâve etmeli ki Kibuts'lar tamamen modern usullerle çalışmakta, sulama yapmakta ve kum çöllerinde yeşil tarlalar vücuda getirmektedirler.

Buna mukabil yine aynı çöllerde hâlâ bedevi hayatı yaşıyan topluluklar vardır. Bunlar daha ziyade İsrail vatandaşı olarak kalmış Arap kabileleridir. Bu kabilelerin halkı, başlarındaki şeyhin nezareti altında çadırlarda oturmakta, develeri ve kabile hayatının bütün anane ve âdetleri ile iptidai bir hayat sürmektedirler.

BİR BEDEVİYİ ZİYARET

Tel-Aviv'den Berşeba'ya giderken, çölü geçen asfalt yol üzerinde bir noktada bir Kibuts ile bir bedevi kabileyi karşı karşıya gördük. Yolun sağ tarafı yemyeşildi, köyde silolar, depolar, garajlar, kırmızı kiremitli güzel evler göze çarpıyordu. Yolun sol tarafındaki

çölde ise Şeyh Süleyman'ın kabilesi çadırlarda oturuyorlardı. Yukarıda gördüğünüz alt alta iki resim, aynı çölde medeni bir köyle bedevi bir kabilenin dış görünüşünü aksettirmektedir.

Şeyh Süleymanı ziyaret ettik. 60 yaşlarında kadar vardı. Belinde fildişi saplı büyük bir hançer ve bir büyük tabanca asılı idi. Bize önce kahve, sonra çay ikram etti. Lâf arasında 39 karısı olduğunu söyledi. Kaç çocuğu olduğunu söyliyemedi; çünkü saymamış! Fakat sert bir adam olduğu belli idi. Etrafındakiler kendisine saygı ile hizmet ediyorlardı.

Kendisini ziyaret eden ecnebi gazetecilerin daha ziyade hususi hayatiyle meşgul olduklarını bildiği için olacak, bize fırsat düşürüp kendi aile hayatından bahsediyordu. 39 karısı olduğunu söyledikten sonra hattâ bunların arasında bulunan ikisiyle bir gecede evlendiğini söyledi. Düğün akşam olmuş, gelinlerden biriyle gece yarısına kadar, ötekiyle gece yarısından sonra gerdeğe girmiş!

Tahsili ve umumi bilgisi yok. Gençliği Türklerin zamanında geçmiş olduğu halde, Türklerin Musevi mi, yoksa Müslüman mı olduklarını sordu. Biz buna hayret ettik. Fakat muharrirlerimizden Türklerin Müslüman olduklarını öğrendiği zaman bereket versin hayret etmedi!

BEDEVİ KAHVESİNDE müşteriler yere serilmiş olan hasırlar üstünde oturuyorlar, ortada yanan bir ateşte ısınıyorlar ve elden ele dolaşan aynı fincanlardan yudum yudum kahve içiyorlardı.

DEVE VE MANKEN — Şeyh Süleymanın çocuklarından biri Tel-Avivli manken kıza devesini gösteriyor. Araplarla İsrailliler nasıl biribirlerine yaklaşamıyorlarsa manken kız da deveye yaklaşamıyor.

ŞEYH SÜLEYMAN VE MAİYETİ bulundukları bölgedeki yegâne ağaç altında Hayat için poz veriyor. Şeyh Süleyman'ın kabilesi 2500 kişiliktir.

KIRALİÇE ziynete de çok düşkün olmakla beraber, örf, âdet ve gururundan en ufak bir şey bile feda etmez. Gururu ve eski ananelere karşı olan bağlılığı, ziynet eşyasına karşı olan zaafından daha üstündür. İki sene evvel cereyan eden bir hâdise bunun en kuvvetli misali sayılabilir. Harry Winston, New York'un en meşhur mücevhercilerinden biridir. Amerikanvari bir jest yapmak üzere elindeki en kıymetli parçayı, dünyanın en güzel mücevheri sayılan 426 kıratlık bir taşı, İngiltere'nin genç Kıraliçesine hediye etmeğe karar vermişti. Winston, bu karar üzerine Buckingham sarayı ile temasa geçerek, sarayda bu kıymetli taşı Kıraliçeye bizzat takdim etmeğe hazır olduğunu bildirdi.

Kıraliçe bu teklifi esas itibariyle kabul etti. Yalnız kendi muvafakati ve müsaadesi olmaksızın hiçbir bahane ve sebeple huzuruna çıkılamıyacağını, hattâ bu, çok kıymetli bir mücevheri hediye etmek için bile olsa kabul edemiyeceğini kati olarak ifade etti.

Neticede: Kıraliçe mücevherciyi böyle bir sebep için huzuruna almaktan kaçınıyor, diğer taraftan Winston da bizzat huzura çıkarak mücevherleri Kıraliçeye vermekte ısrar ediyor ve bu iş de böylece devam edip gidiyor.

GİYİM MERAKI

1947 senesinde Danimarka'ya yapacağı seyahatin hazırlıkları sırasında elbiselerini ayıran Elizabeth nedimelerinden birine şöyle diyordu:

— Mademki İngiltere Kıraliçesi sıfatını taşıyacağım, şu halde bütün kadınlardan daha şık giyinmeli ve daha gösterişli durmalıyım.

İngiliz Sarayı'na en yakın çevrelerin ifadesine göre:

Bütün Hususiyetleriyle Kıraliçe Elizabeth ve Kocası Prens Philip

DERLEYEN: D. MASON — ÇEVİREN: A. MAZHAR KUNT

Bu görüşünü her zaman tatbik etmek azminde olan Kıraliçenin bir sene zarfındaki yalnız elbise masrafı 400,000 liradan fazla tutar. 1957 senesinde Portekiz, Fransa ve Danimarka'ya yaptığı üç resmî ziyaret sebebiyle elbiseleri için harcadığı para 150.000 lirayı geçmiş, bu suretle o senenin gardırop masrafı tutarını 650.000 liraya yükseltmişti. Bu arada yalnız bir tek vesile ile giyilmek üzere yaptırılıp da, hiç el sürülmemiş pek çok elbiseler vardır. Kıraliçe, bir kere giydiği bir elbise ile ikinci defa görünmekten nefret eder.

Bu giyim merakı onda daha çocukluğundan beri titizlik halinde idi. Bu yüzden kızkardeşi Prenses Margaret ona çocukken bir isim bile takmıştı: Chameleon. Hattâ bugün bile bazan onu bu isimle çağırır. Bukalemun mânasına gelen bu ismi, çok değişik ve muhtelif renkte elbiseler giydiği için, Prenses sevgili ablasına daha o zamandan takmıştı.

Margaret bu ismi kullandığı vakit Kıraliçenin hırsından kıpkırmızı kesildiğini kaç kere gördüm, diye yakın nedimelerinden biri yazdığı zaman, Elizabeth 10 yaşlarındaydı. Küçükler arasında bir toplantı tertip olunmuştu. Tabii en seçkin ve zengin ailelerin çocukları partiye katılmışlardı. Elizabeth içeri kırmızı bir elbise ile girdi. Takriben yirmi dakika sonra bir de baktık elbise değişmiş. Aradan bir müddet daha geçti; bu sefer de bambaşka bir elbise ile göründü. Toplantı devamınca, bu üç kere daha tekerrür etti. Yani iki saat zarfında Elizabeth beş kere elbise değiştirmişti. Görüyorsunuz ya, Kıraliçe daha küçük yaştan beri bütün alâkaları kendi üzerinde toplamak ister. Kendi şahsına o derece ehemmiyet verir ki, hiçbir zaman bir başkasının en göze batacak yerde durmasına ve kendi görünüşünü birazcık olsun gölgeliyecek bir mevki almasına tahammül edemez.

Danimarka seyahatine çıkacağı zaman, Britannia yatında içi çeşitli elbiselerle dolu muazzam bir gardırop hazırlanmıştı. Halbuki bu fantezi takımların yalnız bir tanesi bile başka bir Kıraliçenin bütün bir seyahatinde kendine yetecek kadar zengindi.

Seyahat hiç de uzun olmadığı halde yattaki bu hususi gardırop 40.000 liradan fazlaya mal olmuştu. Bu durum bize Prenses Margaret'in ablasına o ismi takmakta hiç de isabetsiz davranmamış olduğunu gösteriyor. Esasen seyahatte Elizabeth'in bazan bir saat zarfında iki defa elbise değiştirmesi Danimarkalı'ların da dikkatini çekmişti.

İsveç'e yaptığı üç günlük diğer bir seyahatte yanına aldığı şu elbiseler biraz fazla gibi gözükmüyor mu: Beş manto, beş elbise, dört muhteşem tuvalet, bir vizon etol, üç elmaslı taç.

Gene bir Paris seyahatindeki gardırop masrafı 50.000 lira, Kanada ve Amerika'daki ikameti sırasında elbise masrafı da 170.000 lira olarak tahmin edilmiştir.

Bazı muhitlerde, Kıraliçe modellerinin taklitçilerine de rastlanır. Bu vaziyet moda yaratıcılarının tabii çok işine gelmektedir. Hattâ Kıraliçenin İngiltere'deki modaevleri için en mükemmel reklâm teşkil ettiği söyleniyor.

Kıraliçe dediğinde dedik tabiatıdır ve her vesile ile birinci plânda kendinin bulunmasını bilhassa arzu eder. İstediği olmayınca da sevimli Kıraliçenin gözleri hemen yaşlanıverir. Çok defa bu göz yaşlarının sebebi de kocası Edinburg Dükü'dür. Saraydan kulaklara kadar gelen haberlere göre, Dük kaç kereler Kıraliçe'nin bu fuzuli elbise değiştirmelerinden acı acı şikâyet etmiş ve başkalarının yanında karısına bütün dünyaya bu giyim hırsı yüzünden gülünç olduğunu ve Kıraliçe yerine manken olsa daha iyi edeceğini söylemiştir.

Bir akşam Kıraliçeye hususi surette gösterilecek bir filmi seyrettirmek üzere hazırlanırlarken, bir vesile ile aynı bahse temas eden Prens Philip:

— Sen böyle sinema yaldızı yahut manken gibi hep orta yerde dolaşamazsın ki! dedi... Dünyada senden başka insanlar da var, Kıraliçe olmana rağmen... Belki içlerinde senden daha enteresan olanları da mevcuttur. Bu hakikati ne kadar çabuk görebilirsen, o kadar çok huzura ve saadete kavuşursun. Sana tevazuun ne olduğunu öğretmeyi unutmuşlar. Halbuki seni iç rahatlığına kavuşturacak yegâne şey de tevazudur. Bunu bil, yoksa, böyle kelebek gibi oradan oraya sıçrar, yahut bukalemun gibi renk değiştirirsen, bu tarafın ebediyen noksan kalır!..

Bu sözler üzerine, hele Elizabeth'in en sinirlendiği bukalemun tâbirinin kullanılışı üzerine Kıraliçe doğru yatak odasına koşarak içeri kapandı ve ısrarlara rağmen o akşam odasından çıkmadı. Tabii, sinemaya gitmekten vazgeçildiğini telefonla alâkalılara bildirmekten başka çare kalmadı. Ertesi günkü gazeteler Kıraliçenin âni rahatsızlığı dolayısiyle filmi seyredemediğini yazıyorlardı. Ama birkaç gün sonra durum kulaktan kulağa yayılmaktan da geri kalmadı.

II. Elizabeth geleneklere çok bağlı bir çevre içinde yetişmiştir. Resim, Elizabeth'i sarayda dizgini uzun müddet elinde tutmuş olan büyükannesi Mary ile gösteriyor.

HASTALIĞIN SEBEBİ BAŞKA MI?

Kıraliçe Elizabeth'in hastalıkları hakkında da türlü şeyler rivayet edilir. Bu rahatsızlıkların çok defa sinirlenmekten ibaret olduğu, bu söylentilerin başlıcalarındandır. Her hangi bir mevzuda kendi fikrinin tatbik edilemeyişi Elizabeth'te asabi menşeli kramp yahut migrenler gibi rahatsızlıklar halinde baş gösterir. Meselâ Nehruya ait olan Economic Review gazetesinde 1957 martında Kıraliçe hakkında çıkan bir yazıdan sonra Elizabeth'in rahatsızlanması, bu yazıdaki hücumların onu gene hasta edecek kadar ağır olduğu intibaını uyandırmıştı. Saray mensuplarından birinin ifadesine göre, Kıraliçe şahsından ziyade Kıraliçelik sıfatını alâkadar edecek mahiyette bir tenkide katiyen tahammül edemez. Sonradan Nehru, yazıda kastedilen mânanın Kıraliçenin şahsına değil, İngilizlere umumi olarak söylenilmek istendiği şeklinde makaleyi tevil etmek istemişse de, Kıraliçe yazıdan kendine gene de hisse çıkarmış ve sinirlenmiştir. Bu sinirlenmeler ekseriya Prens Philip'le olan münakaşalardan sonra ortaya çıkar ve her seferinde de Kıraliçe migren'i tuttuğu için doktoruna haber gönderir.

Elizabeth'in gene aynı şekilde sinirlenmesine sebep olan mühim münakaşalardan biri de Prens Charles'in hangi mektebe gideceği meselesi idi. Bu bahiste de Kıraliçe kendi görüşünü tatbik ettiremediği için hasta olacak derecede sinirlenmişti. Kıraliçe, Prens'in kendinden evvelki bütün prensler ve bizzat kendinin yetiştiği gibi aynı muhit ve müesseselerde tahsil, terbiye görmesi hususunda ısrar ediyordu. Dük ise, oğlunun herkesin çocuğu gibi yetişmesini ve onların gittiği mektebe devam etmesini arzu ediyordu. Prens, görüşünü şu şekilde izah ediyordu:

— Herkesin çocuğu ile beraber o da pek âlâ okuyup yetişebilir. Artık kıralların kendi muhitlerine kapanması zamanı geçti. Bu devirde halk içine girmek, onların arasına karışmak lâzım. Kıral ailesinden olunca, ya halka yakınlık gösterilir, yahut bu işten vazgeçilir.

Kıraliçe:

— Sana kalırsa benim de çıkıp, bazı hükümdarlar gibi Londra sokaklarında bisikletle dolaşmam icap edecek, diyerek arkasını dönüp yalnız kalmak üzere yatak odasına çekildi... *(Devamı gelecek sayıda)*

Hayat

Pek yakında ilgi çekici bir yazı serisine başlıyor:

İHTİYARLAMADAN YAŞLANMAK SANATI

Yazan: MAURICE CHEVALIER

Bu yazı serisinde beyaz perdenin ve sahnenin büyük şöhreti size ihtiyarlamadan yaşlanmayı kendi hayatını örnek göstererek öğretecek, önünüze zevkle takibedeceğiniz yepyeni bir hayat felsefesi serecektir.

Hayat'ın hikâyesi

Hasat Balosu

YAZAN: LUISA MEHR — ÇEVİREN: PERİHAN BOZKURT

FRAMBOISIÈRE'in sahibinin oğlu Antoine Pittec odasında hazırlanmaktaydı. Herşeyini giymişti ama kravatının bağını bir türlü beğenmiyor, bağlayıp bağlayıp bozuyordu; nihayet annesine dönüp:

— Sen benden daha beceriklisin, gel yap şunu... dedi.

Annesi gülümseyerek geldi. Beş kızdan sonra doğurduğu oğluyla iftihar ettiği her halinden belliydi. Oğlu da uzun boyu, geniş omuzları, güzel yüzündeki neşeli parlak gözleri, muntazam dişleriyle hakikaten iftihar edilecek bir delikanlıydı.

Pencereden meyva bahçesinin bir köşesi görünüyordu. Gurub çeşitli renklerini buraya serpivermişti. Bütün bir hafta boyunca burada hasatçılar gülüp söylemişler, topladıklarını araba araba taşımış durmuşlardı ama işte şimdi herşey bitmiş, ortalık derin bir sessizliğe bürünmüştü; birkaç saat sonra da havai fişeklerin altında bütün yorgunluklar unutulacak, yeni işler düşünülmeden yenilip içilecek, dansedilip bol bol eğlenilecekti.

Annesi bir sır beklermişcesine:

— Kiminle dansedeceksin? diye sordu.

Oğlu güldü:

— Herkesle... Bütün kızlarla, dedi.

— Kimse kıskanmasın diye mi?... Kimbilir kaç kızın kalbini yerinden oynatıyorsun. Ha! Ne dersin? Artık birini seç! Bu hususta niye bu kadar yavaş davranıyorsun? Bak ben ihtiyarlıyorum, Framboisière'in idaresini genç bir geline bırakıp dinlenmek isterim...

Antoine annesinin sözlerine cevap vermedi, aynanın karşısında bir türlü yola gelmiyen saçlariyle uğraşıyordu. Ailesinin evlenmesini arzu ettiklerini biliyordu, hattâ, açıkça birşey söylememişlerdi ama, biliyordu ki Catherine Marson'la evlense çok, pek çok memnun olacaklardı. Catherine, Framboisière kadar kıymetli diğer bir çiftlik sahibinin yegâne kızıydı. Hem bu suretle hor görülmiyecek kadar bol para ve arazi bir araya gelmiş olacaktı. Mademki eninde sonunda evlenecekti, şu halde bu niçin Catherine olmasın? Pekâlâ hoş ve güzel bir kızdı, hem Antoine'a da hayli yakınlık gösteriyordu.

Kendikendine: «Hayırlısı, dedi. Bakalım kısmet ne gösterecek...»

Sokağa çıkınca bir sigara yaktı; günler adamakıllı kısalmıştı. İşte akşam-yıldızı şimdiden parlıyordu. Meyva bahçesinden olgun yemişlerin kokusu geliyordu. Dalyalar çiçek açmıştı, artık gelecek yılın kazançlarını düşünmek lâzımdı.

Kasabaya doğru inen yolda kimsecikler yoktu. Framboisière'e yüz metre mesafedeki küçük, gri bir çiftlik evi, ulu ceviz ağaçlarının gölgesinde şimdiden uykuya dalmış gibiydi. Ama hayır, işte mutfak pencerelerinde ışık vardı. Marie Rougeron demek daha baloya gitmemişti. Antoine farkına varmadan yavaşladı, hattâ bir müddet durup bekledi. Hiç kimse görünmediğinden yeniden yola koyuldu, ama sanki arkadan birisi gelsin, yetişsin istiyordu.

Sebze bahçesinin duvarının eğrildiğini farketti. Yapılmazsa bol bir yağmur yağdığı takdirde yıkılacak haldeydi. Fakat Rougeron'ların bunu yaptıracak paraları yoktu ki. On seneden beri bu ufak çiftliğe felâket üstüne felâket geliyordu: Önce Mme. Rougeron'un uzun hastalığı, sonra bir akşam çıkan yangın... Bütün mahsul, hayvanlar, binalar, kıymetli hasat makineleri kül haline gelivermişti. Sıcak, kuru bir yaz günüydü, derede de su yoktu... Neyse çiftlik yeniden yapıldı, makine ve hayvan alındı, fakat iki sene geçmeden genç ve kuvvetli oğulları azgın bir boğanın boynuzlarında can verince, baba kendini içkiye verdi ve geçen kış bu yüzden öldü gitti...

Mme. Rougeron cesur bir kadıncağızdı. Tek bir uşakla çiftliği idare etti; kendisi ve kızı bıkıp usanmadan, kimseden yardım istemeden sabahtan akşama kadar çalışırlar...

Yolun nihayetinde Antoine bir kere daha durup baktı; mutfak penceresinde hâlâ ışık vardı, ama hiç kimse görünmüyordu.

Dans pisti kasaba otelinin bahçesine yapılmış, ağaçtan ağaca çam dalları, güller ve rengârenk ampuller uzatılmıştı. İki akordeon, bir kontrbastan ibaret orkestra durmadan çalıyordu; çiftler daha şimdiden dansa başlamışlardı bile. Orta yaşlılar da kenarlardaki masalara oturmuş, taze şarap içip, mahsulden, şundan bundan, dansedenlerin kıyafetinden bahsediyorlar.

— Berthe'i gördünüz mü? diyorlardı. Hiç doğru durmuyor, omuzlarını da nasıl açmış! Suzanne'a bak! Sütçü haylâziyle üçüncü dansı bu... Oh, oh! Nasıl da birbirlerinin içine girecekmiş gibi kucaklaşmışlar. Catherine'in elbisesi de pek dehşet! Şehirde Mlle. Rose dikmiş olmalı... Sanki birini arıyor gibi...

Hakikaten de Catherine Marson kavalyesinin omuzundan gözleriyle etrafı kolluyor, birisini arıyordu. Bu zengin alımlı kız daha biraz evvel cazip bir ilânı aşkla karşılaşmıştı, ama onun hoşuna giden delikanlı buna yanaşmıyordu bile... Birden gözleri parladı: İşte, Antoine Pittec orada, ağaçların altında idi. Hakikaten de ne hoştu! Kasabada hiç kimse onun gibi kibar, emniyet telkin edici değildi. Galiba o da birini arıyordu? Belki de kendisini...

Vals bitti, Catherine hemen Antoine'ın yanına gitti.

— Hayırlı akşamlar Antoine!

— O! Catherine, hayırlı akşamlar!

Genç kızın yüzüne dikkatle baktı. Framboisière'in gelini, bu, insanı tahrik eden alımlı kız olacaktı belki de... Beline sarılarak:

— Dansedelim mi? dedi.

— Edelim.

Dansa başladılar. Acabá bu akşam olsun sevgisini söyler miydi? Niye böyle sağa sola bakınıp duruyordu? Nihayet Catherine dayanamayıp:

— Birini mi arıyorsun? diye sordu.

— Evet... yoo... hayır.

— Arıyorsun! Hem de herhalde bir kız değil mi?

Bir inkâr, bir tatlı söz bekliyordu ama bir cevap alamayınca dudaklarında buz gibi alaylı bir tebessümle:

— Şu halde ben kim olduğunu keşfederim, dedi. Suzanne mı? Bak, aşağıda o zırzop âşığıyla dansediyor... Marguerite? Rosine? İşte onlar da tâ orada... Kıyafetlerine bak. Sendikacının kızı Madelaine? Öğretmenle evlenecekmiş o. Rahibin kızı mı? Ah! Karga gibi burnuyla ne kadar güzel değil mi?...

Onun bu herkese bir kulp takarak konuşması delikanlıyı sinirlendirmeğe başlamıştı. Sesini çıkarmı-

yor, dişlerini sıkıyordu. Catherine birden, alaylı bir kahkaha atarak:

— Buldum! dedi. Şu kuş beyinli Marie Rougeron'u arıyorsun! Ama boşuna. Baloya geleceğini sanmam.

Antoine sert bir sesle:

— Neden gelmesin? diye sordu.

Genç kız uğradığı hayal kırıklığı, hakaret ve duyduğu nefretten boğulacak gibiydi. Herkesin peşinden koştuğu balonun bu en güzel, en zengin kızı ona bu kadar yakınlık göstersin, ilk adımı atsın da... Oh! Ama şimdi artık ayaklarına bile kapansa istemiyordu onu. Ayağını hızla yere vurup öfkeyle:

— Bilmiyor musun, Rougeron'ların borcu gırtlaklarını aşmış, dedi. Çiftlik, tarlalar, hayvanlar... Ne var ne yoksa satılacak olsa yine ödiyemiyormuş. Ne yüzle gelecek baloya.

Antoine cevap verecek halde değildi, öylesine üzülmüştü... Demek Marie'nin ve annesinin bütün gün çalışıp çabalamaları hep boşunaydı! Zavallı Marie'cik! Zavallı kız! Şimdi herkes böyle dansedip, kahkaha atarken o belki de ağlıyordu.

Dans biter bitmez delikanlı Catherine'i bıraktı ve bir kelime bile söylemeden, çiftler arasından kendisine yol açarak, yürüyüp gitti. Artık eğlenmek istemiyordu.

Biraz sonra orkestranın sesi kulağına uzaktan aksetmeğe başlamıştı. Gece sakin ve sıcaktı. Framboisière'e giden yol boyunca yürüyordu. Aşağıda, küçük çiftlik evinin penceresinde hâlâ ışık vardı.

Antoine, tereddütsüz, bu ışığa doğru ilerledi. Zili çaldı; kapıyı Marie açtı; böyle geç vakit yapılan bu ziyaretten şaşırmış gibiydi. Kızardı, bu, zarif yüzüne daha tatlı, daha güzel bir hal verdi.

— Hayrola Antoine? dedi.

— Seni dansetmek için almağa gelmiştim!

Genç kız birşey demeden, üzgün bir şekilde, başını önüne eğdi.

Delikanlı:

— Beni dinle Marie, dedi. Bilmiyordum... Başınıza gelen felâketi bilmiyordum... ama şimdi öğrendim... Bunu bana kendiniz söylemeliydiniz... Neyse, ehemmiyeti yok. Bundan sonra herşey yoluna girecek, düzelecek, göreceksin.

O kadar sakin ve inandırıcı bir sesle konuşuyordu ki genç kız içinin âdeta hafiflediğini hissetti.

Antoine neşeli bir tavırla:

— Haydi bakalım, koş şimdi giyin. Çabuk! Bütün gece seninle dansetmek istiyorum.

Marie hâlâ tereddüt içindeydi:

— Ama benim doğru dürüst elbisem yok ki... diye mırıldandı.

— Söylediği lâfa bak hele! Açık renk bir blûzun yok mu? Hani şu geçen pazar âyinde giydiğin beyaz blûzu giy... sana çok yakışıyor!

Marie yeniden kızardı. Demek kendisiyle meşgul olmuş, bakmıştı...

Antoine da artık söyliyecek söz bulamıyor, kollarını sarkıtmış, şaşkın, biraz da heyecanlı bekliyordu. Uzun zamandan beri kalbinde, kafasında Marie'nin hayalini taşıdığını farketti. Demek farkına varmadığı bu his yüzünden kimseye, hattâ Catherine Marson'a bile bir türlü yakınlık gösteremiyor, gönlü kur yapmağa razı olmuyordu... Bu zeki, çalışkan, cesur ve temiz kızın yanında öteki ne kadar zalim ve gururlu kalıyordu, âdeta kukla gibi boş ve mânasız. Hem Marie ne kadar da güzelmiş!... Başını çevreliyen örgülü saçları, mavi gözleri!... Ama öteki zenginmiş... Adam sende! İşte kendisinin ikisine de bol bol yetecek kadar parası var ya!...

Bütün bu düşüncelerle, biraz daha yaklaşıp, eğildi, heyecanla sordu:

— Geliyorsun değil mi?

Bu defa Marie hafifçe gülümsedi, dudakları titriyordu:

— Evet, dedi.

Bu sorulan sual ve verilen cevap çok kısa, basit kelimelerdi ama bir saadetin doğmasına kâfi gelmişti.

İzmirli Moreno'dan Sonra İstanbullu

Aznavour

Geçenlerde memleketimize gelerek şehrimizde

Aznavour bundan 36 sene evvel İstanbuldan Pa-

lian genç yaşında Kafkasyadan İstanbula gelmiş

Aynı zamanda kıymetli bir piyanist olan Aznavour, fırsat buldukça piyanonun başına geçip bestelerini hayranlarına duyurur.

FOTOĞRAFLAR : SUAVİ SONAR

Aznavour, küçük yaşlarından beri babasının yanında çıraklık yapmış ve dokuz yaşına geldiği zaman da ufak tefek rollere çıkarak şarkı söylemeğe başlamıştı. Nihayet 20 yaşında ilk bestesini yapan Aznavour «J'ai bu» ile Fransa'da hissî melodiler alanında yeni bir örnek veriyordu. 1946 da bu melodi, devrin en meşhur şarkıcılarından George Ulmer tarafından söylendiği zaman, Paris'in en güzel melodisi olarak seçildi. Bundan sonra işi bestekârlığa döken sanatçı, aralarında hâlen zamanımızın en sevilen melodileri olan «Jezabel, Sur ma vie, Viens, Bailler et dormir, Donnez-moi» da dahil olmak üzere 350 ye yakın şarkı bestelemiş ve bunları bizzat Paris'in en tanınmış Music-Hall'ü Olympia'da başarı ile söylemiştir. Bundan başka, 6 filmde rol almış, 30 filmde de şarkı söylemiştir. Bu arada operet müziği bestelemiş ve uzun müddet Fransa'nın en meşhur sahnelerinden biri sayılan Théatre des Champs-Elysées'de balerinler, onun müziği ile temsiller vermişlerdir. Paris'te gecede 12 bin lira kazanan Aznavour, Türkiyeye gelirken para hususunda hiç de titiz davranmamış, gayesinin kazanç değil, sadece anavatanı olan Türkiye'yi görmek olduğunu belirtmiştir. Buradan Beyrut yolu ile Kahire'ye giden sanatçı, oradan Güney Afrika memleketlerine giderek konserler verecektir.

Pırıl pırıl parlıyan kostümü ile sahneye çıkan sanatçı, el hareketleri ve mimikleriyle, söylediği bestelerine kuvvet katıyordu. Aznavour coşkun alkışlar karşısında verdiği konserlere büyük bir şevkle devam etti.

MİLLÎ MÜCADELE HÂTIRALARIM

EMEKLİ ORGENERAL FAHRETTİN ALTAY YAZIYOR:

13

İstanbul İdamımıza Karar Vermişti...

MERKEZ kumandanı topçu Yarbayı Sabri, Polis müdürü Necip ve kolordu adlî müşaviri Münir Kocaçıtak'tan kurulan tahkik heyeti geniş bir tahkikat yaparak uzun bir rapor verdi. Bu raporda hulâsa olarak deniyordu ki «... Hâdiseden yirmi beş gün önce Konya'nın Kumköprü bağında Cambazzade Mevlût'un bağ evindeki yirmi kişilik bir çay ziyafetinde, İstanbul'un neşrettiği fetva ve padişahın beyannamesi bahis konusu olmuş, halkı Kuvvayı Milliye aleyhine toplamak karar altına alınmıştır. Beyanname ve fetvayı, Çumralı'nın Kâmil okumuş ve aralarından sekiz kişilik bir heyet seçilerek teşkilâta başlanmıştır. Bir hafta sonra da İskender Ali'nin evinde ve daha sonra bir gece de Hancı Atâ İbrahim'in Samanpazarı'ndaki evinde toplanarak köylere gönderilecekler ayrılmış ve bunlara fetva ve beyanname bulunan İstanbul gazeteleri verilmiştir. Bunlar köylerde fetva ve beyannameyi okuyarak halkı ıdlak ederek teşkilât için iane toplamışlar ve 5.5.1920 çarşamba günü halkın silâhlı silâhsız Konya Hükümet Meydanı'nda toplanmalarını temin etmişlerdir.» Sekizi kaçak olmak üzere raporda isimleri bildirilen 36 kişi örfî mahkemeye verildi.

MUSTAFA KEMAL'İN TALTİFKÂR TELİ

Bu tedbirler ve kararlarımdan sonra Ankara'dan aşağıdaki telgrafı aldım:

Konya'da 12 nci Kolordu Kumandanı Fahrettin Beyefendiye:

Konya'da yeni tahaddüs eden vakanın izalesi ve tekerrürünün men'i hususunda ittihaz buyurulan tedbirlerin pek isabetli olduğunu arzederim. 16.5.1920

Büyük Millet Meclisi Reisi
Mustafa Kemal

Kadirbilir Atatürk, büyük Nutkunda da bu vakayı «Kumandan cesurca hareket ederek isyanı dağıttı» sözleri ile beni taltif etmişti.

Örfî mahkeme işi neticelendirerek hükmünü verdi. Konya'ya gelen Mustafa Kemal, mahkûmların affı hususunda fikrimi sordu. Haklarında, hürmet ve sevgiyi arttıracağını, yalnız idare makinesinin güzel işlemesi lâzım geldiğini söyledim. Hepsini affetti ve Ankara'ya döndü.

FESAT DURMUYORDU

Bir müddet sonra, haziranın üçüncü günü Konya'nın Aziziye camisinde halka vaız veren kırk yaşlarında müderris Hacı Ahmet adında birisi, vaız esnasında «Subaylardan evlerinde hizmetçi erkek bulunduranlar deyyus, çocukları da piçtir, bu çocukların bazısı kumandan olarak yetiştiğinden memlekete mazarratlarından başka faydaları olmaz» demiş. Mahkemeye verildi.

Bu sıralarda İstanbul'da da örfî mahkeme, bizlerin aleyhinde işliyordu. Reis Mirliva Mustafa Paşa (Süleymaniyeli Nemrut), âzaları da Recep Paşa ile, Fettah, Ferhat ve Recep Beyler olan Divanıharb 6.6.1920 tarihinde 24 numaralı mazbatasiyle Kuvvayı Milliye namı altında çıkarılan fitne ve fesadın mürettip ve müşevviki olmak töhmetiyle bizleri idama mahkûm etmişti:

Mahkûmların isimleri şunlardı.

Üçüncü Kolordu Kumandanı Miralay Salâhattin (Çolak), On ikinci Kolordu Kumandanı Miralay İzmirli Fahrettin (Altay), On dördüncü Kolordu Kumandanı Mirliva Yusuf İzzet (Çerkez), Harbiye Nezareti eski müsteşarı Miralay İzmir'li İsmet (İnönü), Onuncu Askerlik Dairesi başkanı Miralay Yanbolu'lu Abbas Hilmi, 56 ncı Fırka Kumandanı Miralay Bandırma'lı Bekir Sami, Mütekait Ferik Kandiye'li İsmail Fâzıl (Cebesoy'un babası), Erzurum mebusu Celâlettin Arif, Amasya mebusu Hamdullah Suphi, Aydın mebusu Cami, Denizli mebusu Hakkı Behiç, Sinop mebusu Rıza Nur, Kastamonu mebusu Yusuf Kemal, Eskişehir mutasarrıfı Fatin, Karacabey müftüsü Mustafa Fehmi, Ankara müftüsü Mehmet Rifat.

Bekir Sami Bey — Sivas'ın Yenihan kazasının Katmantaş köyünden Musa Paşa'nın oğlu, evvelce Halep valisi idi. Sivas Kongresi'ne iştirak etmiştir.

Amasya mebusu olarak iştirak ettiği I. Büyük Millet Meclisinde Hariciye Encümeni reisliği etmiş ve Murahhas heyeti reisi olarak Moskova ve Londra'ya gitmiş ve Hariciye Vekilliği etmişti.

Hamdullah Suphi Bey — Abdülhâlîf Suphi Paşa'nın oğlu, Darülfünun müderrisi ve Türk Ocağı reisi iken, Antalya mebusu olarak millî mücadeleye iştirak etmiş, 25.4.1920 de ilk millî hükümette vazife almış, iki defa Maarif Vekilliği ve Büyük Elçilik etmiştir.

Mustafa Fehmi Efendi — Karacabey müftüsü iken, Kuvvayı Milliyenin meşruiyetini ilân ve iddia ederek, millî mücadeleye atılmış ve Şeriye Vekili seçilmiş ve bir defa da İcra Vekilleri Heyeti Reisliğini vekâleten tedvire memur olmuştur.

Dr. Rıza Nur Bey — İstanbul Meclisinden Ankara'ya iltihak eden ve millî mücadelede birçok hizmetler ifa eden İttihat ve Terakki aleyhtarı bir politikacı idi. Moskova ve Ukrayna'ya murahhas olarak gitmiş, Hariciye Vekâleti vekilliğinde, Maarif ve Sıhhiye Vekilliklerinde bulunmuş ve Lozan Konferansı'na delegemiz olarak iştirak etmiştir.

Yusuf Kemal Bey — Profesör ve İttihat ve Terakki aleyhtarı politikacı idi. İstanbul Meclisinden Ankaraya gelmiş, millî mücadeleye iltihak etmiş, murahhas olarak Moskova'ya gönderilmiş, bir defa Adliye ve iki defa Hariciye Vekili seçilmişti.

ENVER PAŞA MEMLEKETE GELİRSE...

Bir gün Hamdullah Suphi (Tanrıöver) ile Konya'da gezinirken, bana Enver Paşa'nın memlekete dönmesini nasıl bulacağımı sormuştu. İkilik yapacağı için muvafık olmıyacağı cevabını verdim.

Bir gün, emir subayım topçu yüzbaşısı Sabri'nin terini silmek için bazan bir cebinden kırmızı, bazan da diğer cebinden yeşil mendilini çıkarması dikkatimi çekti: Yeşil ve kırmızı... Ne demekti?? Yeşil, Yeşilordunun alâmeti idi. Rus Bolşevikleri ile dost olduğumuzdan bizim de onlara uyar bir idare şekline girmekliğimiz gibi havadisler yayılıyordu. Garp Cephesi Kumandanı Ali Fuat Paşa, yazdığı umumî günlük bir emirnamesinde zabitlerin, erlerle

İstanbuldaki örfî idare mahkemesi tarafından idama mahkûm edilenlerden:

Bekir Sami

Hamdullah Suphi

Mustafa Fehmi Efendi

Dr. Rıza Nur

Yusuf Kemal

Konyaya gelerek mahkûmları affeden büyük Mustafa Kemal o yıllarda iki yaveri, sağda Cevat Abbas Gürer, solda Muzaffer Kılıç ile birlikte.

beraber yemek yemeleri lüzumunu belirtiyordu. Ruslarla temasta bulunmak üzere Ankara'dan Kafkasya'ya gönderilmekte olan Bekir Sami ve Yusuf Kemal Beyler 13.6.1920 pazar gecesi Konya'dan geçtiler, görüştük. Fakat seyahat maksadına dair bir şey söylemediler. Resmî bir iş'ar olmamakla beraber Ankara'da bazı olağanüstü hâdiselerin vuku bulduğu seziliyordu ve işlerin nereye varacağı kestirilemiyordu.

Mustafa Kemal'e teslim olmuştuk, o ne yaparsa öyle olacaktık!

YUNAN TAARRUZU VE AFYON'A GİDİŞİM

Meilne adlı İngiliz generali, bizimle Yunanlılar arasında ve Alaşehir-Nazilli doğusunda bir hudut hattı çizmiş ve ismine Meilne hattı denmişti; Yunanlılar güya bu hattı geçmiyeceklerdi. Halbuki 22.6.1920 de üç koldan taarruza başladılar ve bu hattı aşarak ilerlediler. Kuzey istikametindeki kol Balıkesir'i alarak Bursa'ya yürüyordu. Doğu'ya yürüyen kol 24.6.1920 günü Alaşehiri alarak ovaya hâkim sırtlara kadar ilerledi. 23 üncü tümen İnay'a, Çerkez Ethem kuvvetleri de Simav 've Gediz cihetine çekildi. Aydın'dan ilerliyen bir kol da Nazilli'yi alarak Sarayköy'ün karşısında Menderes köprüsüne kadar geldi.

Demirci Efe kuvvetleri ile 57 nci tümen birlikleri köprünün doğusunu, Sarayköy bölgesini tuttu. Bu suretle ehemmiyet kesbeden Yunan ileri harekâtiyle daha yakından meşgul olmak üzere kolordu karargâhının Afyon'a nakli emri geldi. 10.7.1920 günü Konya belediyesinin kolordu zabitlerine verdiği mükellef bir ziyafeti mütaakıp 11.7.1920 akşamı trenle Afyon'a hareket ettik. Konya mevki kumandanı olarak Yarbay Sabri'yi bıraktım. Hemen bütün Konya uğurlama merasimine iştirak etti, halkın çok samimî tezahüratı ve sevgi eserleri hepimizi heyecanlandırdı. Ayrılırken, Konyanın kahraman evlâtlarının cephelerde göstereceklerî fedakârlıkla yakında memleketimizin düşman istilâsından kurtulacağına emin olmalarını söyledim. Hâtıralarımın ikinci kısmı burada bitiyor.

(Devamı gelecek sayıda)

KAYNIYAN AFRİKA

İkinci Cihan Harbi'nden beri Afrika, isyanlar, kanlı çarpışmalarla bir istiklâl, ırk ve hâkimiyet mücadelesi içindedir. Zenciler istiklâlleri için beyaz devletlerle, ırklarının eşitliği için Afrika'da yerleşmiş beyazlarla, istiklâllerine kavuşmuş olanları da iktidarı elde etmek için birbirleriyle mücadele ediyor. Son günlerde Belçika Kongosu, Kongo Cumhuriyeti, Kenya, Nyasaland ve Güney Afrika Birliği'nde vukubulan hâdiseler, bu üç cepheli mücadelenin en yeni ve en kanlı örneklerini vermiştir. Aşağıda bu hâdiselerin ve bunların gerisindeki zenci liderlerinin hikâyesini okuyacaksınız.

GÜNEY AFRİKA BİRLİĞİ — Geçen ayın son günü Güney Afrika Birliği'nin merkezi Pretoria'da eşine az rastlanan bir nümayiş oldu. İki bine yakın zenci kadın, kendilerine göre hürriyet işareti sayılan, sağ ellerinin baş parmakları havaya kalkık vaziyette yürürlerken, sırtlarında taşıdıkları çocukları da ellerine aldıkları taşlarla yoldan geçen arabaların camlarını kırıp döküyorlardı. Polis, coplarla müdahale etti. Uzun süren bir mücadeleden sonra yirmi iki kadın kanlar içinde hastaneye kaldırıldı. Hâdisenin cereyan şekli yeni olmakla beraber, sebebinin en azından kırk senelik bir mazisi vardır. Güney Afrika Birliği, büyük kısmı Holândalılardan müteşekkil olan beyazların, 1910 senesinde İngiltereye karşı yapılan bir savaş sonunda kurdukları müstakil bir devlettir. İkinci Cihan Harbinin sonundan beri bu devletin başına gelen hükümetler, ekalliyette olan beyazların, çoğunluğu teşkil eden zenciler üzerindeki ırk hâkimiyetini devam ettirmeği hedef tutan bir şiddet politikası gütmekteydiler. Yukarıda sözü geçen nümayişler, uyanan zenci çoğunluğunun bu tahakküme karşı duyduğu infialin yeni bir örneği idi.

NYASALAND — Afrikadaki çıban başlarından biri de İngiltere'nin hâkimiyeti altında muhtar bir idareye sahip olan Rodezya - Nyasaland Federasyonudur. 3.800.000 nüfusluk bu federasyonun 3.792.000 i siyah, 8 bini de orada yerleşmiş beyazdır. Başlarında Dr. Hastings Banda olan Nyasaland'lılar, bu federasyondan çıkmak için mücadele etmektedirler. Çünkü, federasyona istiklâl verildiği takdirde Güney Afrika Birliğindeki gibi, koyu bir ırkçılık güden beyaz ekalliyetin hâkimiyeti altına gireceklerinden korkmaktadırlar. Muhtemel bir kıyamdan çekinen İngiliz Müstemlekeler Nazırlığı, Bandayı ve taraftarlarını sürgün etti. Çıkan kargaşalıklarda 47 zenci öldü. Yukarıda mahallî polisin bir arama taraması görülüyor.

HORTLAYAN MAU-MAU — Mart başlarında bütün Afrikanın gözleri Nyasaland'a çevrilmişti. Fakat İngiliz müstemlekesi Kenya'da da heyecan hüküm sürüyordu. Çünkü Mau-Mau'ların sembolü Jomo Kenyatta eski bir muhakemesi için şahitliğe gelecekti. Kenyatta (yukarıda), Kenya'daki Mau-Mau ayaklanmasının elebaşısı olarak 1952 de yedi yıl hapse mahkûm edilmişti. Bir ay sonra müddetini doldurup serbest bırakılacaktı. Kenyatta lehinde büyük ölçüde her hangi bir tezahüratı önlemek için mahkeme, Kenya başşehri Nairobi'nin kuzeyindeki Kitale'ye nakledildi. 34 milliyetçi tevkif edildi.

KONGOLAR — Zenciler bir taraftan Afrika'da yerleşmiş beyazlarla ırk müsavatı için mücadele ederken, bir taraftan da kendilerini hâkimiyetleri altında tutan devletlere karşı ayaklanmakta; hürriyetlerini kazanmış olanları da iç mücadeleler yüzünden birbirlerine girmektedirler. Bu memleketlerden biri Belçika'nın idaresi altındaki Belçika Kongosu, öbürü de muhtariyetini kazanmış olmakla beraber, Fransız Milletler Topluluğu içinde kalan Kongo Cumhuriyetidir. 1959 başlarında, bir gün Belçika Kongosu başşehri Leopoldville'deki Kongolular, son on seneden beri görülmedik bir şekilde ayaklandılar. Muazzam bir kalabalık, önüne gelen herşeyi yakıp, yıkarak siyah bir insan seli halinde Lecpoldville şehrinin sokaklarından aktı (yukarıdaki fotoğraf). İki gün sonra isyan bastırıldığı zaman Kongolular 175 ölü vermişlerdi. Bu, siyahın beyaza karşı mücadelesi idi. Kongo nehrinin öte tarafındaki Fransız Milletler Topluluğuna dahil Kongo Cumhuriyetinde ise aynı günlerde daha kanlı bir mücadele oluyordu. Fransız idaresi altında sinmiş görünen kabile rekabetleri, bu ülkenin muhtariyete kavuşması üzerinden üç ay geçmeden, bütün şiddeti ile patlak vermişti. Kabilelerden birinin başında Fransa taraftarı hükümet başkanı katolik rahip Fulbert Youlou, öbürünün başında da, eski Fransız Afrikasının bir zenci federasyon halinde birleşmesini isteyen sosyalist Jacques Opangault vardı. Seçimlerin öne alınmasını isteyen Opangault taraftarlarının siyasi mücadelesi nihayet eski usul bir muharebe şeklini aldı. Yüzlerce zenci mızraklar altında can verdi.

ZENCİ AFRİKANIN SİYASİ ÇEHRESİ

Muhtelif ülkelerin istiklâl kazandıkları veya kazanacakları tarihler haritada gösterilmiştir.

SİLÂHSIZI DA VAR — İngiliz hâkimiyeti altındaki muhtar zenci federasyonu Nijerya üç bölgeye ayrılmıştır. Her bölgenin ayrı bir başvekili ve 400 ayrı dil konuşan 250 kabilenin yaşadığı bütün bu bölgelerin de bir federal başvekili vardır. Batı bölgesinin Başvekili Obafemi Avolovo, kuzey bölgesinin Başvekili Sardauna of Sokota, doğu bölgesinin Başvekili Dr. Nnamdi Azikive, Federal Başvekil de Ebubekir Baleva'dır. Nijerya'da hürriyet mücadelesi kan dökülmeden yapıldığı gibi, federal başvekil olmak için güdülen iç mücadele de öbür Afrika memleketlerinden farklı olarak demokratik şekilde olmaktadır. Bu mücadelenin en garplı siması da yukarıda resmi görülen Dr. Nnamdi Azikive'dir...

NKRUMAH — Bugün bütün zenci Afrikanın sembol olarak kabul ettiği bir devlet vardır: Gana. 1957 senesinin başında istiklâline kavuşan bu küçücük ülke, Afrikanın ilk hür zenci devleti olmamakla beraber, İkinci Cihan Harbinden sonra doğan ve Afrikadaki büyük müstemleke sistemlerini tedricen müstakil zenci devletleri haline getirecek olan cereyanın ilk eseridir. Bu devletin başındaki Nkrumah, memleketi gibi bir sembol olmuştur. Yukarıda memleketine istiklâl veren İngilterenin dahiliye nazırı ile görülüyor.

Dr. HASTINGS BANDA — 53 yaşındadır. Uzun yıllar Londra ve Gana'da doktorluk yaptıktan sonra geçen temmuzda Nyasaland'a dönmüştür. Vatanına kırk bir yıl sonraki bu ilk gelişinde halk kendisini «Kurtarıcımız, Mesih'imiz» diye karşılamış, otomobilini öpücüklere boğmuştur. Banda, yurdu baştan başa dolaşarak Rodezya - Nyasaland Federasyonuna son verilmesi için propaganda yapmıştır (yanda). Gayesi Malovi adında ve Nyasaland, Tanganika, Uganda, Kuzey Rodezya'nın bir kısmı ile Mozambik, Belçika Kongosundan müteşekkil olmak üzere Rodezya'dan ayrı bir federasyon kurmaktır.

SEKOU TOURÉ — Fransa'nın Afrika sömürgelerini de içine alan son anayasa referandumunda yalnız Gine istiklâli seçmiş, diğerleri Fransanın iktisadi yardımından istifade etmek için, Fransız Milletler Topluluğu içinde muhtar cumhuriyetler halinde kalmışlardır. Yukarıda (solda), hürriyeti her şeye tercih etmekle, ismi Nkrumah gibi Afrikadaki bütün hareketlere bir kahraman olarak karışan Sekou Touré görülüyor.

YEGANE KALİTE KONSERVE TAMEK KONSERVELERİ

Hayat

CAMİLER SERİSİ No: 6

EYÜPSULTAN CAMİİ

FOTOĞRAF: İNAL TENGİZMAN

HAYAT HERGÜN YENİDEN BAŞLAR

13

YAZAN: BESSIE BREUER — ÇEVİREN: AYKUT GÖRKEY

ENZO'nun annesiyle daha önce hiç karşılaşmamıştı. Fevkalâde zengin bir dul olduğunu biliyordu, o kadar. Daima seyahat eden bir kadındı. Bazan İspanya'da, bazan Appenin'lerdeki villâsında, senede bir ay kadar da Roma'da, oğlunun yanında kalıyordu. Joan bulunduğu otelin, bütün eşyalariyle ona yabancı ve soğuk gelen odasında, Enzo'nun annesiyle tanışırsa bazı şeylerin değişebileceğini düşünüyor, fakat buna fazla ihtimal veremiyordu.

Netekim öyle de oldu. Enzo'nun annesi — uzunca boylu, kır saçlı, fevkalâde asil tavırlı bir kadındı — film bitip de salondan çıktıktan sonra Joan'la karşılaşmıştı. Enzo: «İşte anneciğim, Joan Trask» diye onu takdim edince annesi nazik olmasına ehemmiyet verdiği iğreti bir tebessümle: «Tanıştığıma memnunum» gibilerden birkaç kelime mırıldanmış, oğluyla birlikte dışarıda kendisini bekliyen mükellef otomobiline doğru uzaklaşmıştı. Joan onların üniformalı bir şoför tarafından kapısı açılan otomobile girişlerini bir sis perdesi ardından seyretmiş, gözyaşlarını uzun kirpiklerinde dondurmaya çalışarak, aptallığından dolayı kendi kendine lânet etmeye başlamıştı.

O sırada Federico arkadaşlarına:

— Müthiş karnım aç, diyordu. O kadar açım ki, günlerdir sandviçle idare ediyordum. Sütlü kahve içmekten içim çıktı. Artık nefis bir yemek yiyebilirim.

Sonra Joan'a dönmüş:

— Haydi birlikte gidelim, demişti.

Joan'un o anda verdiği büyük kararı bilmesine pek tabiî imkân yoktu!

— VI —

Her şey, tıpkı acıklı bir filmin sahneleri gibi, kendiliğinden olup bitiveriyordu. Üstelik bütün olanlar, bir filmde görebileceklerimizden çok daha acıklıydı. Joan pek az tanıdığı, hele şimdi kendisine kocaman, çok kocaman gelen New York'un ortasında itidalini muhafaza edebilmesini biraz da deniz yolculuğuna borçluydu. Napoli'den bindiği transatlantikte geçen günler boyunca ne yapacağını düşünmüş, bütün ihtimalleri hesaba katarak iyi kötü bir plân çizmişti. Kaç zamandır bu plâna göre, kararlı bir hayat yaşamaktaydı.

Buna rağmen kaldığı otelin kapısından caddeye, insanların arasına çıktığı o akşam, polis tarafından aranan bir kaçak gibi şaşkın bir hali vardı.

Geceydi. Yılın son gecesiydi ve önünde uzayıp giden Broadway caddeleri oldukça tenhaydı. Şehirliler herhalde ya evlerinde eğleniyorlardı veya gece kulüplerine üşüşmüşlerdi. Joan'un ise hemen hastaneye koşması lâzımdı, çünkü «o», aylardır karnında taşıdığı bebeği doğmak üzereydi.

Bir taksi çevirip içine atladı. Şoföre:

— Hastaneye çek, dedi, çok acele...

Birkaç zamandır hafif hafif hissettiği sancılar, o akşam birdenbire sıklaşmış, tahammül edilmez hale gelmişti. Hastaneden içeriye girdiği zaman, genç kadın her gün üstünde yaşadığı dünyayı bırakıp başka bir âleme doğru adım attığını zannetti. Birinci adımdan sonra her şey birdenbire dumanlanıverdi.

Joan'u büro gibi bir odaya aldılar. Masanın başında oturan hemşire başını kaldırmadan sordu:

— İsminiz?

— Joan Trask.

— Babasının ismi?

Joan bu suali hiç beklemiyordu. Kısa bir şaşkınlık anından sonra vereceği ismin, çocuğun nüfusuna geçeceğini ve resmî adı olacağını düşünerek:

— Damon, diye kekeledi, Arthur Damon...

Sonra bir takım sualler birbirini takibetti. Joan bütün bu sualleri cevaplandırıyor, bir yandan da onu, dünyaya gelecek bebeğini düşünüyordu. Acaba erkek mi olacaktı? Enzo'ya benziyecek miydi?

Joan'u asansöre bindirip üst katlardan birinde, tek kişilik bir odaya soktular. Güleryüzlü bir hemşire:

— Valiziniz yok mu? diye sordu.

Joan yanına gecelik, terlik ve diş macunundan başka birşey almamıştı. El çantasının içinden onları çıkarırken hemşire:

— Lûtfen soyunun, dedi.

Bütün bu zaman zarfında Joan'un sancıları yeniden dinmişti. Sadece belinde pek hafif, belirsiz bir ağrı vardı ki, arada bir nefesini tıkar gibi oluyordu.

Joan odada yalnız kaldığı zaman derin bir nefes aldı. Etrafta mutlak bir sessizlik vardı. Uzun zamandan beri özlediği bir sessizlik, rahatlık veren bir sükûnetti bu.

Karyolaya uzanarak gözlerini tavana dikti. Gene onu düşünmeye başladı. Acaba Enzo'ya benziyecek miydi? Tuhaf bir histi belki ama, bir kere bile «çocuğum», «oğlum» veya «kızım» diyememiş, her seferinde sadece «o» diye mırıldanmıştı.

Gene her seferinde «Acaba Roma'da kalsaydım daha mı iyi olacaktı?» diye düşünmüştü. Enzo'nun yanında olmasını çok isterdi. «O» doğduğu zaman kendisi, Enzo ve çocuğu, üçü beraber olsalardı ne kadar saadet duyacaktı. Fakat Enzo bunu hiçbir vakit anlıyamamış, belki de anlamak istememişti. Federico bile ondan daha anlayışlı ve yakın davranmış, Joan'a İtalya'da yerleşmek isteyip istemediğini sormuştu. Enzo'nun alâkası ise «Neden Amerika'ya dönüyorsun?» diye soğuk şekilde sormasından ibaretti. İtalya'da kalması için en küçük bir arzu bile göstermemişti. Joan'un bir bebek beklediğini bilmiyordu. Bilseydi, acaba bir şey değişecek miydi?

Joan yattığı yerde transatlantikle New York'a döndüğü günleri hatırlıyordu. Hollywood'a gitmek istememişti. Mevcut parası, mütevazı bir hayat yaşamak şartiyle New York'ta onu hiç değilse birkaç ay rahat ettirebilirdi. Zaten en doğrusu New York'un kenar mahallelerinden birinde, üçüncü sınıf bir otelde kalmasıydı. Orada iken herhangi bir tanıdıkla karşılaşmak tehlikesi de yoktu. Bunun için, arkadaşlarının çok bulunduğu Central Park veya East Side yerine, West Side'da, daha ziyade dans ve şarkı mektepleriyle kiralık odalar dolu bir mahallede küçük bir otele yerleşmişti.

New York'ta, kayboluvermiş alelâde bir insan gibi yaşamak bir bakıma hoşuna gidiyordu. Sevdiğini zannettiği bütün insanlar ve bütün güzel günler uzakta kalmıştı. O mütevazı otelde oturduğu müddetçe, her sabah gözlerini bir gün evvelki gibi sakin ve durgun yeni bir hayata açmıştı. Her gün gazeteleri dikkatle okuyup, sinema dünyasına ait haberlere göz gezdiriyordu. Hollywood daima aynı Hollywood'du. Peşpeşe çevrilen filmler, yeni yeni şöhretler, aşk ve izdivaç dedikoduları, eğlence, ihtişam, zenginlik ve çok defa keder, gözyaşı...

Joan bütün bunlardan uzaktı. Her sabah kendine kahve hazırlıyor, güneşin doğuşunu seyrediyor, sonra sokağa çıkıp tenha parklarda dolaşıyordu. Karnında mütemadiyen fazlalaşan bir şişkinlik vardı ama, bu şişkinliği her geçen gün biraz daha seviyor, elleriyle gizliden gizliye okşuyordu. «O» nu beklemek Joan için kâfi bir saadetti. Zaten başka hiçbir heyecanı da kalmamıştı. Hiçbir şeyden korkmuyor, artık üzülmek istemiyordu. Dünyada babasız bir çocuk doğuracak ilk kadın kendisi değildi ya...

Bir gün eline tesadüfen geçen bir İtalyan mecmuasında kendi resmini görmüştü. Federico ve Enzo ile birlikte çevirdikleri filmin hazırlık sahnelerine ait bir fotoğraftı. Buna bile heyecanlanmamıştı. O günler kendisine öyle uzak geliyordu ki artık. West Side'ın ucuz lokanta köşelerinde karnını doyururken geride kalan günlerin topunu birden unutmaya çalışıyor, yüzünde acı bir tebessümle: «Hayat her gün yeniden başlar Joan.» diye mırıldanıyordu. «Senin hayatında o kadar çok şey başladığı sırada bitiverdi ki... Bitenleri değil, başlıyacak olan hayatını düşünmelisin.»

■

Joan gözlerini açtığı zaman, hastane odasındaki yatağındaydı. Odanın içinde keskin bir eter kokusu vardı. Etrafını daha iyi görmek istediği halde muvaffak olamıyordu. Herşey bulanıktı. Odada tek başına kaldığı zaman derin bir nefes almış, ihtiyaç hissettiği sessizlikte düşünmeye başlamıştı. Hâlâ o sessizlik ve yalnızlık içinde miydi? Bir uykuya mı dalmıştı? Yavaş yavaş hatırlar gibi oldu. Sancılarının sıklaşması, avuçlarının içleri terliyerek kesik kesik çığlıklar atması, sonra hemşirenin koluna yaptığı iğne, temiz, ay-

dınlık ve sıcak bir ameliyathane...

Beyaz gömlekli, gözlüklü bir adam Joan'a doğru eğildi. Serin avucunu kadının terli alnında dolaştırarak:

— Nasılsınız? diye sordu.

Joan etrafı biraz daha iyi görmeye başlamıştı. Çektiği şiddetli sancılar artık yoktu. Baş ucuna asılı bir serum şişesinden kolunun damarına doğru bir mayi akıyordu. O zaman aklı başına geldi.

— Ne oldu? diye sordu. Söyleyin, çocuğum ne oldu?

Beyaz gömlekli adam tebessüm etti:

— Dört kilo ağırlığında, tosun gibi bir oğlunuz var...

O güne kadar hiç bir söz Joan'un gözlerine bu kadar yaş doldurmamış, kalbine bu kadar sıcak ve tatlı bir sarhoşluk vermemişti. Gülmeye çalıştı, kirpiklerinde billûrlaşan yaşlar yanaklarına doğru yuvarlandı. Kimsenin işitmediği bir sesle:

— Oğlum, diye mırıldandı. Oğlum var benim...

Baş ucundaki adam bir şeyler söylüyordu ama Joan artık onu duyacak halde değildi. Bir oğlu vardı. Mesut olması lâzımken, kendisinde gittikçe artan bir zayıflama, beyninde bir uyuşukluk hissediyor, ağlamak, mütemadiyen ağlamak istiyordu. Analık dedikleri herhalde bu olmalıydı.

Bir kadın doğum yaptığı zaman, o kadının muhakkak bir de kocası olurdu. Doğuma beraber sevinirlerdi. Kadının başucuna beyaz gömlekli doktor değil de kocası gelir, gözleri saadetten parlıyarak müjdeyi verirdi. Joan'a böyle olmamıştı. Joan'un kocası yoktu. Kimsesi yoktu. Çocuğunun babası bile o kadar uzaklardaydı ki.

Hollywood'da iken, bir gün sevgilisinden ayrılmış bir yıldız arkadaşı, bir hastanede doğum yaptığı zaman kendisini ziyaret eden Joan'a:

— Analık filmlerdekine benzemiyor, demişti. Her film artisti olan kadın bir çocuk doğurmalıdır ki analığın ne demek olduğunu anlasın. Hele bu çocuk benimki gibi babasız doğarsa...

Joan analığın ne demek olduğunu çok iyi anlıyordu. Hele kendisininki gibi babasız bir çocuğu, dört kilo ağırlığında tosun gibi bir oğlu varken...

Belki bundan sonra sinema dünyasının kapıları ona kapanıyordu, hiç bir zaman artist olamıyacaktı, ama ne ehemmiyeti vardı bunun. Artık anne olmuştu ya...

■

Genç kadın çocuğunu ilk defa, uzun boylu genç bir doktorun kucağında gördü. Doktor çocuğu yanına bıraktığı zaman Joan saadetinden ağlamıya başlamış, sonra gözyaşlarını, kibar bir tebessümle kendisini seyreden genç doktordan saklamağa çalışmıştı.

Doktor isminin Feingold olduğunu söylüyordu. Servisin operatörlerindendi ve haftanın hemen her akşamı nöbetçi olarak kalıyordu. Joan hastanede üç hafta kaldı ve geçmek bilmeyen sıkıntılı günler boyunca sadece çocuğunu, oda hemşiresini ve doktor Feingold'u gördü. Hiç ziyaretçisi yoktu ve buna en çok genç doktor hayret ediyordu. Feingold'u meraklandıran bir husus da Joan'un çehresine akseden üzüntü ve uykusuz geçirdiği gecelerdi.

Genç kadın, hastaneden çıktıktan sonra ne yapacağını düşünüyordu. Hastane müdüriyeti, açık bir zarfın içinde hesap durumunu bildirmişti. Bu borcu ödeyecek kadar parası vardı. Sonra? Ne yapacak, kucağında küçücük bir çocukla nereye gidecekti? Kürkünü ve mücevherlerini sattığı takdirde bir müddet daha rahat edebilirdi. Ama ondan sonra muhakkak çalışması, hayatını kazanması gerekiyordu. Son birkaç yılda çok iyi anlamıştı ki hayat çok uzundur ve her gün yeniden başlamakta, her yeni gün yeni bir ıstırap veya yeni bir saadet getirmektedir.

Joan artık saadet ümit etmiyordu. Daima hayal sukutuna uğramış, her seferinde korkunç bir ıstırap girdabına yuvarlanmıştı. Bundan sonra ne olacağı da belli değildi. Ne ilk kocası Damon, ne uzak bir hayal olan Renato Bardi, ne de çocuğunun babası Enzo Tullafin onu kurtaramazlardı.

Bu düşünce ile Joan, Alfred Goodman'a telefon etmek cesaretini göstermiş, kederini gizlemeye gayret ederek, mümkün olduğu kadar tabiî ve neşeli bir sesle:

— Roma'dan döndüm, demişti. Benim için birşeyler yapabilir misin?

Goodman bu sefer hiç alâka göstermemişti. Hollywood'daki meslek hayatını kaprisleri uğruna berbat eden, iş ve gönül meselelerini bir türlü ayıramıyan Joan Trask için artık onun da yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Joan, küçük hastane odasında daima bunları düşünüyor, bütün gecelerini uykusuz geçiriyordu. Onun için doktor Feingold ne zaman gece vizitesine çıkıp da Joan'un kapısından baksa, genç kadının açık ve keder yüklü gözleriyle karşılaşıyordu.

Bir akşam Joan'un odasına girdiği zaman genç kadın onu hiç beklemiyordu. Çünkü o gece izinliydi. Smokin giydiğine göre ya dışarıya gidiyordu veya bir eğlenceden dönmekteydi. Yanında hemşire de yoktu bu sefer.

Odada küçük bir gece lâmbası yanıyordu. Feingold büyük ışığı yakmadan Joan'un yanına geldi, genç kadının elindeki sigarayı alıp söndürdü. Karyolanın kenarına ilişerek hafif bir sesle:

— Neden uyumuyorsunuz? diye sordu.

Joan, odaya hafif bir loşluk veren gece lâmbasının ışığında genç doktorun koyu renkli gözlerini görüyordu. Bu gözler yüzünün her tarafında dolaşıyor, merak ve alâka ile bakıyordu.

Joan birşey söylemeye hazırlandıysa da birdenbire vazgeçti. Feingold tütün, kolonya ve biraz da alkol kokuyordu. Kimbilir hangi gece kulübüne gitmiş, hangi güzel kadınla yanak yanağa dansetmişti. Joan, eğlenebilen mesut insanların hasretini çekerek derin bir göğüs geçirince, doktor sıcak elini onun bileğine koydu:

— Biliyorum, artık sıkıldınız, dedi. Buradan gitmek istiyorsunuz. Fakat sizi bu halde bırakamam. Güç bir doğum yaptınız, biraz daha dinlenmeniz lâzım. Sinirleriniz de çok bozuk. Uyumalısınız.

Joan:

— Gayret ediyorum doktor, diye mırıldandı, fakat hemen uyanıyorum. İçimde müthiş bir sıkıntı var.

Feingold doğruldu. Kısa bir tereddüt anından sonra:

— Sigara içsem size dokunur mu? diye sordu.

Joan başını salladı. Doktor bir sigara yaktıktan sonra genç kadının üstüne doğru eğildi:

— Neyiniz var? dedi. Haydi, Joan, söylesenize...

Joan'a ismiyle hitap etmişti. Genç kadın uzun zamandan beri ismini başkasının ağzından ilk defa duyuyordu. Hem de bu kadar sıcak ve samimî bir sesle... Gözlerine yaşlar hücum etti. Konuşmak, içini dökmek ihtiyacını hissediyordu. Fakat doktor Feingold iyi tanıdığı bir insan değildi ki. Sadece bir doktordu, sıhhi durumuyla ilgilenebilirdi.

Genç doktor, Joan'un aklından geçenleri anlamış gibi:

— Beni bir doktor olarak değil, samimî bir dost olarak görmenizi isterim, dedi. Eğer elimden gelecekse size yardım etmeliyim.

Genç kadının hassas kalbi bir kere daha kuvvetle çarpmaya başlamıştı. Çünkü kendisine doğru uzanan yardımcı bir el vardı. Kelimeler dudaklarından dökülüverdi:

— Hiç param kalmadı. Otele dönmem imkânsız, nereye gideceğimi bile bilmiyorum...

Feingold sigarasını tablada söndürerek:

— Gördünüz mü? dedi. Şimdi daha samimî konuşabileceğiz...

Joan yüzünün kızardığını hissetti, gözlerini kapattı. Böyle birşeyi nasıl söyliyebilmişti acaba?

— Burada uzun müddet kalacağımı tahmin etmiyordum, dedi. Tedarikli değildim. Parasız kalınca üzüldüm tabii. Fakat o kadar mühim değil. Emin olun, hiç mühim değil...

Feingold:

— Anlıyorum, dedi. Size yardım etmek isterim. Tabii müsaade ederseniz. Size muayenehane yakın bir yer bulalım. Meselâ mobilyalı küçük bir daire. İki günde bir bana, tedaviye geleceksiniz. Çalışarak kuvvet buluncaya kadar böyle yaparsınız. Olur mu?...

Joan genç adamın yüzüne baktı. Cevap veremeden, gözlerini yere doğru indirdi.

(Devamı gelecek sayıda)

Hayat PEK YAKINDA

BÜYÜK BİR ROMAN DAHA SUNUYOR.

Üç Hafta

İlk çıktığı 1907 yılında İngiltere'de muazzam akisler yapan bu roman, muhafazakâr ve mutaassıp İngilizler. le, İngiliz basınının aforozuna uğramıştı. Buna rağmen birçok dillere çevrildi. Yabancı basının büyük ilgisi ile karşılandı. Dokuz sene içinde tekrar tekrar basılarak, elli iki yıl öncesi için erişilmesi imkânsız bir sayı olan 2.000.000 nüsha satıldı. Aradan geçen yıllar içinde on altı baskı daha yaparak ilk dokuz sene içindeki mil. yonları kat kat aştı. «ÜÇ HAFTA» yirmi iki eser vermiş olan İngiliz kadın yazar Elinor Glyn'in yalnız en güzel eseri değil, dünya aşk edebiyatının da en güzel roman. larından biri olarak yaşıyor ve daima da yaşıyacak.

Dünyada hâdise yaratan roman:

Dr. Jivago

itinalı bir tercümeyle

ŞAHESER ROMANLAR serisinde Çıktı

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ

Dünya edebiyatı klâsiklerinden:

★ HARP ve SULH
L. Tolstoy. 10 Lira.

★ NOTRE DAME'ın KAMBURU
V. Hugo 10 Lira.

★ AŞKTAN DA ÜSTÜN
E. Gaskell. 8 Lira.

★ BİR BAŞKA KADIN
H. Walpole. 10 Lira.

Nobel kazanmış yazarlardan:

★ GELİN TACI
S. Undset. 8 Lira.

★ HER KADIN GİBİ
S. Undset. 8 Lira.

★ SİLÂHLARA VEDA
E. Hemingway. 10 Lira.

★ SENİ SEVMEK KADERİMİ
S. Lewis. 10 Lira.

Günümüzün şaheserleri:

★ SABAH YILDIZI
Cronin. 10 Lira.

★ BİR AŞK UĞRUNA
Cronin. 10 Lira.

★ MELİSSA
T. Caldwell. 8 Lira.

★ BAHAR ATEŞİ
J. Hilton. 8 Lira.

★ BUYULU ÇİÇEK
L. Bromfield. 8 Lira.

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beşrenk ceket kaplıdır.

Bu kitapları bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİnden de getirtebilirsiniz. ÜCRETSİZ kataloğumuzu isteyiniz!

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu yokuşu, Narlıbahçe S. No: 11

Romy perdede de, hususi hayatında da, her zaman canlı, hareketli ve neşelidir. Bu tabiîliği, gençleri kısa zamanda cezbetmesine kâfi gelir. His hayatının dedikodu sütunlarına geçmesine sebep, gençlerin devamlı iltifatlarıdır.

Sinema Basınında Günün Yıldızı:

Rommy

[redacted]

beyaz perdedeki başarısını, Paris'te çevirdiği «Küçüğüm» (Monpti) filmine

[redacted]

Romy, yalnız perdede değil, dedikodu âleminde de dikkati çekmektedir.

NISAN, Paris'te yılın en güzel ayıdır. Amerikalılar nisan ayındaki Paris için bir şarkı bestelemişler, nisan ayının Paris'ini sık sık filmlerine dekor olarak almışlardır. Almanların da «Küçüğüm» adlı şirin bir kordeleleri vardır. «Küçüğüm» iki yıl önce nisan ayında Paris'te çekilmiş, Paris caddelerinin, Seine nehri kıyılarının, meşhur Luxembourg parkının o canlı, o sevimli ve hareketli havasını perdeye aksettirmeye muvaffak olmuştur. O günlerde bu dış sahnelerin çekilişini seyretmek için kameranın etrafına toplanan meraklılar, filmin başrolündeki genç Alman yıldızını her zaman hatırlıyacaklardır. Genç aktris Romy Schneider, Paris'i kısa zamanda fethetmişti. Kameranın arkasında, sahnelerin çekilişini seyreden meraklılar rol sırası geldikçe, genç kıza «Romy!... Romy!... Şimdi senin sıran!» diye seslenildiğini işitirlerdi. Yaşlı olmasına rağmen, bir genç kız kadar canlı görünen kibar bir kadının onunla pek fazla meşgul olduğu dikkati çekerdi. Meraklılar arasındaki yaşlı sinemaseverler bu kadını yıllarca perdede seyretmiş olduklarını hatırlıyacaklardı. Romy'nin bir an dahi yanından ayrılmıyan bu kadın, bir zamanların meşhur yıldızlarından Magda Schneider idi. Romy'yi beyaz perdeye, annesi Magda Schneider sistemli bir şekilde hazırlamıştı...

«Küçüğüm»ün çevrilişini merakla seyredenler, Luxembourg parkında geçen sahneleri unutmazlardı. Filmde Romy Schneider bir Parisli genç kızı, partöneri Horst Buchholz ise bir Macar gencini temsil ediyordu. İlk defa, film icabı, Luxembourg parkında tanışmış olacaklardı. Rejisör Helmut Kautner kameraya «Başla!...» işaretini vererek o sahneyi tesbit ederken etraftaki seyirciler de gürültüyü kesmişler, dikkatle artistleri seyrediyorlardı. Kamera karşısındaki iki genç çekingen ifade ile biribirlerine fısıldar gibi konuşuyorlardı:

— Paris'i sevdiniz mi?...

— Evet... Talebe misiniz?...

— Hayır...

— Çok zenginsiniz her halde!...

— İyi tahmin etmişsiniz...

— Biribirimizi yeniden görecek miyiz?

— Niçin soruyorsunuz?...

— Hiiç... Öyle...

«Küçüğüm» hem komik, hem trajedik

Annesi Magda Schneider, Romy'nin yanından hiç ayrılmaz. Ona beyaz perdede muvaffak olmanın yollarını öğrettiği kadar, ev kadınlığını da öğretmekten katiyen geri kalmaz.

Romy Schneider, Lili Palmer ile birlikte oynadığı «Üniformalı Kızlar» (Maedchen in Uniform) in bir sahnesinde görülüyor.

Schneider

Romy, fırsat buldukça annesi Magda Schneider ile birlikte, Bavyera Alplerindeki evine giderek şehir hayatının gürültüsünden ve dedikodusundan uzak, sakin günler geçirir. Fakat film prodüktörlerinin bitmez tükenmez tekliflerinden kurtulamıyarak, biribiri ardından filmler çeviren yıldız bu fırsatı pek ender ele geçirmektedir. Kısa tatil devresini mütaakıp, Romy, tekrar stüdyo çalışmalarına başlıyacaktır. Aktris iş ile çalışma hayatını ayirmasını bilir.

bir aşk hikâyesi idi. Romy Schneider'e çok şeyler kazandırmış, memleketinin sınırları dışında da sevilmesini, beğenilmesini sağlamıştı. Romy'nin aktrislik hayatı, bu kordeleyi çevirişinden üç yıl önce başlamakta ise de, o zamanki filmleri hiç önemli sayılmazdı. Romy'yi aile dostlarından rejisör - prodüktör Ernest Marischka keşfetmişti. Marischka, Magda Schneider'e, kızının da kendisi gibi aktris olmasını teklif ettiği zaman müsbet bir cevap alınca kollarını sıvamış, o günlerin genç yıldız namzedine biribiri ardından filmler çevirtmişti. Romy Schneider'in «Küçüğüm» den önce çevirdiği kordeleler arasında en çok ticari başarı kazanmış olanı «Sissi» adlı kordele idi. Bu kordelenin Almanya'da gişe şampiyonu olması Romy Schneider'e yapılan tekliflerin sayısını arttıracaktı. «Sissi» den bir buçuk yıl sonra, «Küçüğüm» filmiyle genç aktris dramatik kabiliyeti bakımından da bir kıymet olduğuna ortaya koydu. Bu eseri mütaakıp Romy Schneider, «Üniformalı Kızlar» (Maedchen in Uniform), ondan az sonra da «Christine» adlı kordelelerde rol aldı.

Romy Schneider bugün yirmi bir yaşında olmasına rağmen, birkaç yıldır his hayatı ile dedikodu âleminin dikkatini çekmektedir. Bir aralık Almanya'da Horst Buchholz ile gizlice nişanlandığı haberi ortada dolaşmıştı. Halbuki Romy «Robenson Yaşamalıdır» ve «Küçüğüm» filmlerindeki partöneri Horst ile sadece arkadaşlık yapıyordu. Biribirlerine çok yakışırlardı. Fakat hiç bir zaman hayat arkadaşı olmayı düşünmemişlerdi. Netekim dedikodular henüz silinmeden, yakışıklı ski şampiyonu Toni Sailer ortaya çıktı. Ski meraklısı Romy bu Avusturyalı genç-le Salzburg'da tanışmıştı. O günden bu yana sık sık beraber görüleceklerdi. Derken, Romy geçen yaz tekrar Paris'e döndü ve burada «Christine» filminin başrolünü oynadı. Partöneri Fransız sinemasının en çok ümit vadeden aktörlerinden, yirmi iki yaşındaki Alain Delon idi. Delon'un, Romy ile çalışma saatleri dışında da meşgul olduğu görülüyordu. Bu yaz «Christine» çevrilirken Paris caddelerinde iki kişilik, M.G. markalı yeşil bir otomobilin içinde Alain Delon ve Romy Schneider elele, kolkola gezdiler. Gene gizli bir nişan haberi ortaya atıldı. Hattâ Magda Schneider'in de, kızının Alain Delon ile evlenmesine mâni olmıyacağı rivayet edildi. Halbuki bu sıralarda Romy, sık sık Paris'teki otelinden telefonla Viyana'yı aramakta devam ediyor, saatlerce yakışıklı şampiyon Toni Sailer ile konuşuyordu. Romy dedikodular karşısında gayet soğukkanlı idi. «Ne olacak?...» diye soranlara şu cevabı veriyordu: «Niçin benimle bu kadar meşgul oluyorsunuz? Ben hayatta daima genç erkeklerin arkadaşlığından hoşlanırım...»

Anlaşılan Romy Schneider daha uzun zaman gençlerin «dam» lığını yapacak, kalbleri fethetmekte devam edecek ve bu arada dedikodu yazarlarına hatırı sayılır bir hayli iş çıkaracaktır.

İşte Yeni Pudranız

Sizin DAHA GÜZEL görünmenizi temin edecektir.

Krem köpüğü, güzellik müstahzarları için hakikaten pek kıymetli bir keşiftir. Pudranın terkibinde ithale muvaffakiyet hasıl olunca tesiri şayanı hayrettir.

Sabahları yalnız bir defa pudralanmakla, rüzgâra maruz kalsanız veya fazla sıcaklık his etseniz dahi bütün gün ve gece mükemmelen pudralanmış olarak kalacaksınız.

Bu pudra sayesinde artık ne parlayan burun ne de parıldayan bir yüzünüz olmayacaktır. Çünki pudra cildinize yerleşmiştir. Fakat dikkat ediniz. Yalnız Tokalon Fascination pudrasında şayanı hayret bir müstahzar olan krem köpüğü mevcuttur. Hemen bu akşamdan itibaren tecrübe ediniz.

Bütün erkeklerin takdir ve vaad dolu nazarlarının size müteveccih olduğunu göreceksiniz.

En alâsı

NUH'UN

ANKARA

MAKARNASI

ANKARA MAKARNASI

Ankara Makarna Un ve İrmik Fabrikası
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İst. Tel: 22 10 72 Ankara Tel: 12385

YILDIZINIZ DİYOR Kİ...

(27 MART'TAN 2 NİSAN'A KADAR:)
Önümüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Zaman zaman sizden beklenileni veremez oluyorsunuz. Bu, çalışma programınızın bozukluğundan ileri geliyor. His hayatınız pek yakında hareketlenecek. Kendinize dikkat etmelisiniz. Sıhhatiniz bozulabilir.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Yakınlarınızın söylediklerine ehemmiyet veriniz. Bazan başkaları insanın hayatına istikamet verebilir. Şahsi bir işiniz hallolmak üzere. Teşebbüslerinizden geri kalmayınız. Sıhhi durumunuzda değişiklik yok.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Birkaç gün evveline kadar yapmakta olduğunuz şeylere şimdi gülerek bakıyorsunuz. Hayatınız istikametini bulmuş sayılır. Haklı olduğunuza emniyet getirirseniz münakaşa edebilirsiniz. Sıhhatiniz normal...

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

His hayatınız zannettiğinizden daha da hareketlenecek. Bu itibarla hazırlıklı olmalısınız. Karşınızdakiler iş hayatınızı kontrol ediyorlar. Boş zamanlarınızı kıymetlendirmelisiniz. Hafta sonunu bekleyiniz...

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Tedbirli bir insan olup olmadığınız bir tesadüf neticesinde kontrol edilebilir. Çalışma temponuz tamamen ayarlanmış görülmüyor. His hayatınız bir çıkmaza girmek üzere. Sıhhatinizde değişiklik görülmüyor.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Yakın arkadaşlarınızdan birinin sürprizine maruz kalabilirsiniz. Kalbinizin kime meylettiğine dikkat etmelisiniz. Ancak bu suretle rahatlıyacaksınız. Hafta sonunda kısa bir seyahat yapmanız ihtimali var.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Sizi uzun müddettir düşündüren bir mesele artık hal yoluna girmiş. Beklemediğiniz bir haber alacak ve sevineceksiniz. Sıhhatinizi ihmal etmemelisiniz. Size yakınlık gösterenleri kırmakla hiç iyi etmiyorsunuz.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Muvaffakiyet!... Yıldızınız bu haftanın sizin için başarılı bir hafta olacağını gösteriyor. Ancak temkinli olmalısınız. Ailevi bir mesele sizi üzmüşse de bu pek önemli değildir. Sıhhatinizi ihmal ediyorsunuz...

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Maddi durumunuz pek de iyi değil. İşlerinize biraz daha dikkat etmeli, arkadaşlarınızla iyi geçinmelisiniz. Biraz da yakınlarınızın sözünü dinleyin. Sizin için faydalı olacaktır. İstikbaliniz iyi günler vadediyor.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

İşinize hakkı olan ehemmiyeti vermelisiniz. Dostlarınız sizin için bir sürpriz hazırlamaktadır. Uzun zamandır düşündüğünüz bir mesele ümit ettiğinizden de iyi sonuçlanacak. Sıhhatinizi iyice kontrol edin.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Mesleğinizde yükselmek istiyorsanız biraz daha gayret göstermelisiniz. His hayatınızın yoluna girebilmesi için cesaret şarttır. Bunda biraz da karşılıklı fedakârlık göstermek lâzımdır. Sıhhi durumunuz normaldir.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Çok yorgun görünüyorsunuz. İlk fırsatta bir seyahate çıkmanızı tavsiye ederiz. Bu aynı zamanda sıhhatiniz için de faydalıdır. Bir müddetten beri karışık durumda olan his hayatınız da normale avdet edebilir.

Sinyor Antonio

Tarsus'tan «Şanssızım» imzasiyle gelen mektup:

«Yayla komşumuz olan bir kızla sıkı bir arkadaşlığım vardı. Aynı zamanda ben ona temiz hislerle bağlı idim. Buna güvenerek kendisine bir dost mektubu gönderdim. Fakat mektup kız tarafından annesine verilmiş. Kızın kalbinde başkasının olmadığını ismim gibi biliyorum ve ona bağlıyım. Vaziyetim çok fena. Ben ne yapayım?»

Vaziyetinizin neden fena olduğunu anlıyamadık. Sizin gönderdiğiniz mektubu annesine vermekle kız gayet yerinde bir hareket yapmıştır. Kızın sizi sevdiğinden emin olduğunuza göre kendisi bu işin olması için annesinin yardımını istemiş olmalıdır. Bunda ne fenalık var?

—

Okuyucularımızdan Bayan E. B. yazıyor:

«Üç seneden beri birini seviyorum. Kendisi şimdi askerdir ve İstanbul'dadır. Aramız çok iyi olduğu halde on beş gün evvel benimle evlenemiyeceğini bildirdi. Sebep olarak da fakirliğini, ailesine bakmak mecburiyetinde olduğunu ileri sürdü. «Benim halim vaktim yerindedir. Kazancını onlara gönderirsin, geçinirler; biz de benim gelirimle geçiniriz» dedimse de terketti, gitti. Mektuplarıma cevap vermiyor. Üzüntü içindeyim? Ne yapmam lâzım?»

Sizin paranızla yaşamak belki onun ağırına gidiyordur; bunda da haklıdır. Eğer sizi sahiden seviyorsa, tekrar buluştuğunuz zaman sözlerinizde samimi olduğunuza onu inandırmanız lâzım.

—

Okuyucularımızdan K. E. yazıyor:

«Mahallemizde oturan bir kızı seviyorum ve sevgime mukabil de seviliyorum ama yüz bulamıyorum. Bana inkisar edercesine şiirler yazdı. Onun gönlünü alabilmem için ne yapmam lâzım?»

Yüz bulamadığınıza göre sevildiğinize nereden hükmediyorsunuz? Onun gönlünü alabilmeniz için sizin hangi taraflarınızı beğenmiyorsa onları düzeltmiye çalışınız.

—

Lüleburgaz'dan S. Ç. yazıyor:

«Bundan sekiz ay önce bir kızla tanışmak istemiş ve kendisine bir mektup yazmıştım, bana cevap göndermedi, fakat sonra tanışıp iki defa görüştük. İşte hepsi bu kadar. Şimdi onu yalnız evinin penceresinden görebiliyorum. Orada durup benim geçmemi bekliyor. Onu pencerede göremediğim zaman gözüme uyku girmiyor. Acaba hakiki aşk böyle mi doğar?»

Hakiki aşk da, yalancı aşk da böyle doğar. Fakat hakiki aşk uzayıp giderken yalancı aşk pek devamlı olmaz; kızı da, pencereyi de unutur, gidersiniz. Sizinkinin hakiki olup olmadığını zamanla anlıyacaksınız.

—

Londra'dan «Kıbrıslı» imzasiyle bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Ben 19 yaşında bir hastabakıcı kızım. Halen Londra'da staj görüyorum. Bundan üç ay önce yeni bir binaya geldim. Binamızda bir kokteyl verildi. Bu sırada gayet yakışıklı, kibar, Türkçeyi çok iyi konuşan bir Iraklı doktor tanıdım. Kendisini çok sevdim. Ancak hafta sonlarında görüşebiliyoruz. Fakat pek çekingendir. Sevgimi itiraf edemiyorum. O da bir teklifte bulunmuyor. Acaba ona aşkımdan bahsedeyim mi? Çünkü kendisi yakında gidecek.»

Herhalde aşkınızdan bahsetmeyiniz. Doktorların hastabakıcılara sevgiyle bakmaları tabiidir. Çünkü sizin mesleğiniz aşk değil, sevgi mesleğidir. Eğer sizinkine benzer bir fikri varsa onun size açmasını beklemeniz daha doğru olur.

—

Manisa'dan Bayan A. yazıyor:

«Beş aydan beri bir gençle tanışıyoruz. Ona ilk gördüğüm gün deli gibi âşık olmuştum. O da bana âşık olduğunu, benimle evlenmek istediğini söylüyor. Fakat parası olmadığı için bu işe girişemiyormuş. Onun beni hakikaten sevdiğine pek inanamıyorum. İnanabilmek için ne yapayım?»

Onun sizi sevdiğine inanabilmeniz için biraz daha bekleyiniz. İş tutup para kazanmıya başlar ve yine sizi almıya tâlip olursa hiç merak etmeyin «seviliyorsunuz» demektir.

—

Kırıkkale'den «Kara talih» rumuziyle mektup gönderen okuyucumuza:

Mektubunuzu okuduk. Başınızdan geçen hâdiseye biz de üzüldük. Arzunuzu samimi buluyoruz. Fakat bu sütunda evlenme ilânı neşretmiyoruz. Aradığınız evsafta bir eşi muhitinizde kolaylıkla bulabilirsiniz.

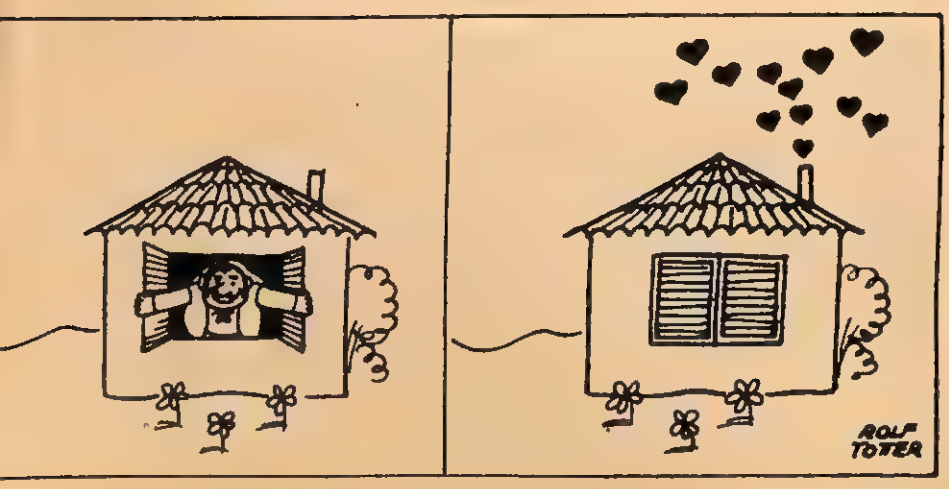

ELIZABETH TAYLOR

M.G.M.'in cazip sinema yıldızı diyor ki:

"Ben, LÜKS tuvalet sabununu kullanırım".

Mükemmel bir ten! İşte bir sinema yıldızının en kıymetli varlığı! Sinema yıldızlarından onda dokuzu da, günlük tuvaletleri için sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler. Bol mikdardaki, kaymak gibi köpüğü hakikî bir güzellik müstahzarıdır ve LÜKS tuvalet sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz. LÜKS tuvalet sabununun köpüğü ile cildinizi biraz ovuşturunuz. Bundan sonra, evvelâ sıcak su ile müteakiben soğuk su ile yıkayıp yumuşak bir havlu ile hafifçe kurulayınız.
Neticede, bir sinema yıldızınınki gibi taze ve çok güzel bir tene sahip olacaksınız.

2120 sinema yıldızının tercih ettiği güzellik sabunu

LT 848

Nina Ric

KAHVERENGİ *yünlüden bir tayyör. Etek hafif büzgülüdür. Ceket geniş ve kalçayı örtecek kadar uzundur. Uçları püsküllü geniş bir kemer beli sımsıkı sarmaktadır. Bu tayyör «X» modasının çok güzel bir örneğidir. Serin ilkbahar günleri için uygun bir elbise.*

YAPRAK RENGİ *yünlüden bir elbise. Bilhassa baharın son günleri için çok şık bir model. Bel biraz yüksek dikilmiştir. Göğüs altında teşekkül etmiş olan büzgüler geniş bir toka ile taplanmaktadır.*

TABA RENGİ *Günlük giyimde güzelliği sadelikte arayan Nina Ricci, aynı elbise ile giyilmek üzere bu mantoyu hazırlamıştır. Bu ilkbahar mantosu taba renkli yünlüdendir. Bu renge, birçok Paris modacıları gibi Nina Ricci de bu yıl modellerinde çok yer veriyor.*

Parisin ünlü modaevi Nina Ricci 1959 ilkbahar ve yaz koleksiyonunu şu formülle takdim etmektedir: X + Y = ZARİF KADIN. Burada "X", gevşek beden, bol büzgülü etek ve çok dar belli elbiseleri, "Y" ise, eteği çok dar, beden kısmı bol, geniş yakalar veya eşarplarla süslü modelleri ifade etmektedir. Koleksiyon ana hatları itibariyle genç ve zariftir.

YEŞİL MUARE *bir kokteyl elbisesi. Kumaşın üstüne hasırla buğday başakları işlenmiştir. Belinde düz muareden geniş bir kemer vardır. Etek, kalçada geniş olup aşağıya doğru daralmaktadır. Pek zayıf olmıyan hanımlar için uygundur. Japone kollu manto da aynı kumaştandır.*

BEYAZ ORGANZA *bir tuvalet. Etek üzerine boncuk ve payet olarak yeşil yapraklarla pembe güller işlenmiştir. Elbisenin bel kısmı göğüs altına kadar çok sıkıdır. Şal biçimi geniş bir yaka göğsü sarmakta ve beli sıkan geniş kemerin içinden geçerek eteğin ucuna kadar uzanmaktadır. N. Ricci görüldüğü gibi, günlük elbiselerde ana hatları itibariyle oldukça sade kalmakla beraber, tuvaletleri çok süslüdür.*

Bunlar nedir?

Aşağıdaki resimler hemen hemen her gün kullandığınız eşyalara aittir. Bunların neler olduğunu bakalım bulabilecek misiniz? (Cevaplarını 30. sahifemizde bulacaksınız.)

1

2

3

4

5

6

HAZIRLIYAN: İNAL TENGİZMAN

OKUYUCU MEKTUPLARI

Haydarpaşa'dan adı mahfuz talebeye:

Hayat, bir resim ve aktüalite mecmuasıdır. Spor, coğrafya, tarih, ilim mecmuası değil. Zaman zaman, okuyucuların ekseriyetinin isteğine göre cazip mevzulara temas eder. Mânasız bulduğunuz, beğenmediğiniz mevzu ve resimleri yüzlerce mektupla bizden istiyenler var. Sizin istediğiniz mevzuları da lüzumsuz, yersiz bulanların varlığını düşününüz. Hayat, mümkün olduğu kadar okuyucularının isteklerini yerine getirmiye çalışmaktadır.

■

Gölcük'ten Bay Erdoğan Didinal'a:

Turgut Reis'in renkli tablosunu 1959 yılında çıkan 5. sayımızda verdik. Size ve denizci arkadaşlarınıza selâmlar.

■

Mersin'den Bay Süleyman Erdoğan'a:

Süleyman isminin mânası 46. sayıda verildi. Merhum Atatürk'ün Lâtife Hanımdan boşanması, iki tarafın uygun bulmasiyle olmuştur.

BİR DÜZELTME

10. sayımızdaki «Milli Mücadele Hâtıralarım» isimli tefrikanın birinci paragrafı Orgeneral Fahrettin Altay'a ait değildir. Yanlışlıkla dizilmiştir. Düzeltiriz.

Kars'tan Bay Bekir Oktaylar'a:

Bahsettiğiniz Türk artistlerinin arasında öyle bir hâdise olmamıştır. Muzaffer Tema Amerika'da film çevirmiştir.

■

İskenderun'dan Bayan Nevriye Bağırsakçı'ya:

Şiirde istidadınız var. «Şu fâni dünyada» isimli olanı güzel. Siyaseti bırakınız da daha ebedi olan mevzuları şiirlerinizde terennüm ediniz. Başarılar dileriz.

■

Beşiktaş'tan Bay N. B. ye:

15 yaşında 1.65 boy, sizin uzun boylu olacağınızı gösterir. Daha boylanacağınız muhakkaktır. 69 kilo sizin için fazladır. Eğer daima hareketli bulunmaz ve jimnastik yapmaz, hamur işlerine, kuvvetli gıdalara devam ederseniz, bu kilo ileride 100 ü de bulabilir.

■

Ankara'dan Bayan Gülden'e:

Estetik ameliyat yaptırmak günah değildir. Bu bir kusurdur. Allahın yarattığı şekle müdahale değildir. Eğer böyle olsaydı saç, sakal ve tırnak kestirmek de günah olurdu. Hastalıkları tedavi ettirdiğimiz gibi, yaradılış bozukluklarını da gidermiye çalışırız. Bu ameliyatların kaça mal olacağı, ne kadar devam edeceği ârızanın yerine ve şekline göre değişir.

■

Akşehir'den Bay Ahmet Çavdar'a:

Radyoevine ne için girmek istediğinizi tasrih etmemişsiniz. Spiker olacaksanız, radyo idaresi zaman zaman şartlarını bildirerek imtihan açıyor. Müzikle ilginiz varsa, kabiliyet ve bilgilerinizi oraya yazar, size gösterilecek yolda hareket edersiniz.

Gördes'ten Bayan Meral Erden'e:

Bulmacaları meraklıları çok olduğu için koyuyoruz. Bunları halledenlere bir mükâfat verilmiyor. Selâmlar.

■

İstanbul'dan B. Hümay Azer'e:

Bazı isimler hakikaten geç kalıyor. Tam karşılığını bulabilmek için buna mecbur oluyoruz. Yazı işleri heyeti ve diğer vazifeli yazarlar Hayat mecmuasının yazı ihtiyacını karşılıyorlar. Enteresan fotoğraflarınız varsa gönderiniz. Muvafık görülürse basılır.

■

Fatih'ten Bayan Melek Sevgilioğlu'na:

Anadolu'da ilk kurulan şehri tâyin etmek mümkün değildir. Zaman zaman büyük şehirler kurulmuş, bunlar istilâlara uğramış, bir kısmının izi bile kalmamıştır. Medeniyet ve şehircilik Mezopotamyada başladığına göre, Anadolu'dak ilk şehirlerin de oraya yakın akarsu ve deniz kıyılarında, tabii geçitlerin civarında kurulduğu düşünülebilir. Deniz suyunun tuzlu olmasının sebebi bu suların altındaki tuz kayalarının erimesinden ibarettir. İsminizin mânası yakında verilecek. Din inançlarına göre insanlar Âdem ile Havva'dan türemiş ve dünyanın her tarafına yayılmışlardır. Amerika Kuzey Kutbu bölgesiyle Avrupa ve Asya'ya bağlıdır.

■

İstanbul'dan B. Gürol'a:

Bir fırsat zuhurunda Vefa takımından yine bahsederiz. Fakat bu kulübün sporcularıyle, ancak spora dair konuşma yapmanın doğru olacağı kanaatindeyiz. Hususi hayatlarından bahsetmek, gönüllerini yoklamak mevzuumuz dışında kalıyor.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

İNTİKAM SEVGİSİ — Edebî Roman. Yazan: Ahmet Halit Ogan. 234 sahife, 10 lira. İstiklâl matbaası - İzmir.

YALAN SÖYLEYENİN VAY HALİNE — Beş perdelik piyes. Yazan: Grillparzer. Türkçeye çeviren: Seniha Bedri Göknil. Maarif Vekâleti Neşriyatından. Alman Klâsikleri Serisinin 97. kitabı. Fiatı: 120 Kr.

KÖY ÖĞRETMENLERİNİN YETİŞTİRİLMESİ — Yazanlar: L. A. Creedy ve Isidro Castillo. Çeviren: Nejat Yüzbaşıoğulları. Maarif Vekâleti Neşriyatından. Öğretmen Kitapları Serisinin 68. kitabı. Fiatı: 150 Kr.

Fatih'ten B. Ahmet Sevgilioğluna:

Türkler Orta Anadolu'ya geldikleri zaman da Türkçe konuşuyorlardı. Dünyada en çok camii olan şehir İstanbul'dur. Kastamonu eski İmparator Komnenos tarafından kurulmuştur. «Castra Comneni = Komnenos kalesi» adı zamanla bugünkü Kastamonu şeklini almıştır. Ayak bileklerinizdeki ağrılar için bir hekime müracaat ediniz. «Sevgilioğlu» soyadının mânası açıktır. Ahmet adı 40. sayıda verildi.

■

Karacabey'den B. Mustafa Azar'a:

Fenalık yaptıran âmiller arasında cehalet fazla bir yer almaz. Birçok cahil insan pek iyi kalbli olabilir. Menfaatçilik ve ahlâk bozukluğu başta gelen sebepler arasındadır.

Mide Rahatsızlıkları

MİDEMİZDEN ÇOĞUMUZ SIK SIK ŞİKÂYET EDERİZ. BİRÇOK EVHAMLILAR, MİDE YANMALARI VEYA AĞRILARININ ALTINDA ÜLSER, HATTA KANSER GİBİ MÜHİM HASTALIKLARIN SAKLI OLDUĞUNDAN ENDİŞE EDER. HALBUKİ BÜTÜN BU RAHATSIZLIKLAR ÇOK DEFA FENA ALIŞKANLIKLARDAN VEYA MİDEMİZE İYİ BAKMADIĞIMIZ İÇİN HASIL OLAN GEÇİCİ HALLERDİR. İYİ BİR REJİM VE BİRAZ İTİNA İLE BU ARIZALARDAN KURTULMAK MÜMKÜNDÜR.

Yemekleri belirli saatte mi yemeli?

Evet... Mide mukozası, asit ve usarelerini belirli saatte, yani yemek zamanları ifraz etmeğe alışmıştır. Değişik saatte yemek yerseniz, mide gene alıştığı saatte ifrazat yapacağından, bu ifrazat boş mide cidarını tahriş ederek yanmalara sebebiyet verir.

Acele yemek yemek zararlı mıdır?

Yenilen şeyin iyi çiğnenmesi ve ağız ifrazatı ile iyice ıslanmış olması hazmı kolaylaştırır. Aksine, çiğnenmemiş bir gıdayı yumuşatmak için mideye fazladan bir vazife daha yüklenecek ve lüzumundan fazla artacak olan asit ifrazatı gene cidarı tahriş ederek yanmalar yapacaktır.

Sinüzit mide ülseri yapar mı?

Gerek çürük dişler, gerekse başta sinüzit olmak üzere rino farenjit gibi teneffüs yolu iltihapları, mide için ciddî neticeler doğurabilen hastalıkların sebebi olabilirler. Mikroplar hazım yoliyle kolayca mideye geçebilecekleri için mukozayı tahriş eder ve yanma, sancı gibi âraz gösterirler. Bu hal çok devamlı olur ve fazla ileri giderse bazan mide ülserinin başlamasına da sebebiyet verebilir. Pratik bir çare olarak, sinüzitiniz olduğu zaman bol bol bal yemenizi tavsiye ederiz. Bir kere balda bulunan formik asit kuvvetli bir antiseptiktir. Sonra balda gene diğer vitaminlerle birlikte bol bulunan C vitamini, antiskorbütik tesiriyle ilâç yerine geçer.

Fazla yemek doğru mudur?

Fazla yerseniz midenizi bu fazlalığa alıştırmış olursunuz. Sonradan normal miktarda yemek yeseniz bile, mideniz eski alışkanlığı ile ifrazatını gene fazla yapar ve bu fazla ifrazat mideyi ekşitir ve kaynatır. Yediğimiz şey katı da olsa, sıvı da olsa hazmolması için muayyen bir zamana ihtiyaç vardır. Meselâ içkiler umumiyetle yirmi dakikada, balıklar bir buçuk saatte, süt ve yumurta iki buçuk saatte, biftek üç buçuk saatte, kızartmalar dört saatte, piliç altı buçuk saatte, kutu sardalyası ise takriben sekiz saatte hazmolur. Buna göre yemeklerinizi hem miktar hem kalite bakımından iyi tâyin ediniz.

Aç karnına sigara içmeli mi?

Ağız ifrazatına karışarak mideye geçen sigaradaki nikotin; kloridrik asit ifrazının başlamasına sebep olur, bu da mukozayı tahriş eder. Bir yandan da mide guddelerinin ifrazatını çok fazlalaştırdığından, yenilecek yemek, midedeki bu fazla asiti nötralize etmeğe yetmez ve midede yanma ve ekşimeler hasıl olur. Sabahları sigaradan vazgeçemiyen tiryakilerin meyva tuzu, maden suyu ve bunlara benzer şeyler kullanmaları bir dereceye kadar faydalıdır.

Turşu ve ekşili şeylerin zararı olur mu?

Turşular, baharat ve fazla asitli meyva suları, ekşime, yanma gibi mide şikâyetleri olanlar için iyi değildir. Midesinden rahatsız olanlar mümkün mertebe, biberli şeyler, sucuk, pastırma, turşular, sirke, hardal yememeğe çalışmalıdırlar.

Hangi sebze ve baharat faydalıdır?

Fazla yememek şartiyle soğan, B vitamini zenginliği dolayısiyle hazma yardım eder. Soğan kabuğunun çok eski zamanlardan beri yanık ve iltihaplara karşı kullanıldığından gene bu sütunlarda bahsetmiştik. Soğanın ayrıca çok mühim antibiotik tesiri olduğu da sabittir. Limon'a gelince, mide usaresinin ifrazını arttırdığından, nişastalı gıdaların hazmına yardım eder. Sarmısak ise terkibindeki iyot sülfür sebebiyle ülserlere karşı bazı kimselerce ilâç olarak tavsiye edilmektedir.

Ülseri olanlar lâhana yiyebilir mi?

Romalılar lâhanaya «Fakirlerin Doktoru» derlerdi. Lâhana yapraklarını nevralji ve ülsere karşı yakı şeklinde kullanırlardı. Hâlâ da bazı kimseler lâhananın mide yaralarına karşı gayet şifalı olduğu kanaatile bunu kullanırlar. Lâhananın küçük yapraklarını ayırarak meyva presinden geçirip suyunu sıkmalı ve bu suyun bir litresini günde beş defada içmeli. İki hafta içinde çok iyi netice elde edileceği söylenir.

Fazla karbonat almak doğru mudur?

Midemizden herhangi bir şikâyetimiz olduğu zaman ekseriya karbonata sarılırız. Halbuki bu her zaman pek iyi birşey değildir. Şayet yanma, mukozanın, herhangi bir asit fazlalığının sebep olduğu tahrişinden ileri geliyorsa, karbonat tesir eder. Eğer yanmanın başka bir sebebi varsa, (meselâ mikrobik bir sebep) karbonat tesir etmiyeceği gibi bilâkis daha da fena gelir. Sonra fazla karbonat kullanmak gastrit atrofik denilen bir hastalığa bile sebebiyet verebilir. Bu hastalıkta mide mukozası şişer ve ağrı yapar, hazım zorlaşır.

Süt mideye dokunur mu?

Süt, mide yanmalarına karşı birebirdir. Biraz gaz yapmasını kusur saymazsanız yanma ve ekşimelere çok iyi gelir. Bir kere hazmı kolaydır. Sonra içinde bulunan süt yağı, tahriş olmuş mukoza üzerine sürülmüş melhem tesiri yapar. Hattâ yanmalar fazla ise, iki üç günlük bir süt kürü bile tavsiye edilebilir.

Yemekten önce buzlu su fena mıdır?

Bilhassa aç karnına çok sıcak veya soğuk şey içmek zararlıdır. İçilen şey doğrudan doğruya mukoza ile temas edeceği için ifrazatı çoğaltır ve şiddetli yanmalar yapar. Midenin düşmesi tehlikesini de ayrıca hesaba katmak lâzımdır. Mide 37° C da, yani normal suhunette iyi çalışır. Hazım zamanı soğuk birşey içince, soğuk tesiriyle deveran azalacak ve midenin hem mekanik hareketi ağırlaşacak hem de yeter derecede usare ifrazına mâni olunacaktır. Daima çok sıcak yahut çok soğuk şeylerden kaçınınız. En iyisi yemeklerden sonra sıcağa yakın ılıklıkta birşeyler içmektir, bunun hazma yardımı olur.

Münakaşalar mideye dokunur mu?

Münakaşa, hiddet, üzüntü gibi haller, sinir sistemini tahrik eder. Dolayısiyle mideye kadar inen hassas sinirlere tesir ederek lüzumundan fazla ifrazat yapmasına sebep olur. Bu da gene ekşime, yanma ve mide ağrıları yapar. Hattâ ülserlerin menşelerinin asabi olduğu da ekseriyetle kabul edilmiş hakikattir.

Zeytinyağı mide kaynatır mı?

Asitsiz zeytinyağı bilâkis mide kaynamalarına iyi gelir. Midenizde kaynama varsa, yemeklerden bir çeyrek önce bir kaşık zeytinyağı içiniz. Yenen yemeği izole ederek mukozanın tahrişatını önliyeceği için mide yanmalarına karşı faydalıdır.

Aç karnınıza sigara içtiğiniz zaman midenizde neler olduğunu biliyor musunuz?...

Mide yanmasına karşı bizmut: Bizmut, kaolin, titan gibi massetme hassasını haiz tozlar, fazla mide usaresini veya asidi masseder. Mide yanmasından şikâyetiniz varsa, bunların birinden bir kaşık alır almaz rahat edersiniz. Ama bu kısa bir müddet içindir.

BİR GALATASARAYLININ HÂTIRALARI

YAZAN: SUAT ARAY — 13

"Yanındaki Sıraya Oturacağım, Bana Kopya Vereceksin„

ZAMANIN büyük bir gazetesi olan (Vakit) te bu hâdise şu satırlarla umumi efkâra duyurulmuştu:

«Galatasaray Sultanisi müdüriyetinde:

«Galatasaray Mektebi Sultanisi müdürü Salih Arif ve müdürü sâni Nedim Beyler vazifelerinden istifa etmişlerdir. Maarif Vekâletinden cevap vürut edinceye kadar vekâleten idare-i umura devam edeceklerdir. Bu iki istifanın sebebi, tahkikatımıza göre, Edirne'ye bayrak götürmek meselesinden çıkıp büyümüş bir dedikodudur.

«Galatasaray Sultanisi talebesi kendi aralarında para toplıyarak Edirne için bir bayrak yaptırmışlardı. Fakat bayrağın Edirne'ye götürülmesi şerefini ihraz etmekte bir rekabet ve bu yüzden de Refet Paşa'ya kadar zevatın müdahalesini davet eden bir hoşnutsuzluk zuhur etmişti.

«Bayrak, talebeden mürekkep bir heyet tarafından götürülmüş olduğu halde, görülüyor ki hâdisenin tevlit ettiği sarsıntı nihayet bulmamıştır»

Havadiste ufak bir yanlışlık vardı. Bayrak Edirne'ye gitmemişti ve bugüne kadar hiçbirimiz bayrağımızın nerede kaldığını öğrenememişizdir. Salih Arif Beyin istifasından sonra mektebe Aynizade Hasan Tahsin Bey müdür, Zeki Mesut Bey de müdür muavini tâyin edildiler. Mektepten, Salih Arif Beyin demir elli idaresinin kalkması, onun yerine vekil olarak gelen Hasan Tahsin Beyin de esasen Darülfünunda mesuliyeti bulunması, bütün idare yükünü muavinin üzerine yüklüyordu. Zeki Mesut Bey de tab'an çok halim, selim olduğu için bozulan idareyi iade edecek durumda değildi. Mektepte umumi bir disiplinsizlik göze çarpıyordu. Hele bir akşam, akşam yemeğini beğenmiyen talebenin çok fazla gürültü yapması karşısında biz son sınıf talebeleri derhal ortaya atılmış, idarenin temin edemediği sükûnu temin eylemiştik. Biz esasen imtihanlar yaklaştığı ve o zamanki bakalorya imtihanları, fen ve edebiyat kolları bir arada verildiği için sıkışık vaziyette idik ve kendimizi derslere vermiştik. Esasen bizim için mesele hallolunmuştu. Mektep lüzumsuzca sıkı ve talebe de, şahsiyet ve inisyatif bırakmıyan bir idareden kurtulmuştu. Yeni teessüs edecek idare elbette bazı merhalelerden geçecekti. Mektepte birkaç aylık ömrü kalmış olan bizler için artık bu gibi işlere karışmak abesti. Onun için biz bütün ifratlara, tefritlere karşı bigâne kalıyor, yalnız fevkalâde durumlarda ocak gayreti gösteriyorduk.

Aynizade Hasan Tahsin Bey birkaç aylık bir vekâletten sonra ayrıldı. Yerine, benim ilk girdiğim sene müdür muavinliği etmiş olan Faik Bey geldi. Faik Bey bizim sınıfta hâdiselere tamamen karışmış olan 77 Saffet'in de babası idi. Faik ve Zeki Mesut Beylerle Mösyö Garoby, biz mektepten çıkıncaya kadar mektebin müdüriyet kadrosunu teşkil ediyorlardı.

ZEHİR ZEMBEREK BİR İMTİHAN

Sene sonu geldi. İmtihanlar çattı. Biz, yeni idarenin imtihanları gayet sıkı, hattâ olması lâzımgeldiğinden daha sıkı tutacağını sezmiştik. Mektepte geçen bütün hâdiseler esnasında Fransızca kısmı müdür muavini olan Mösyö Garoby'nin bizden alınacak bir hıncı vardı. Biz vakıa iyi hazırlanmıştık ama, hocalarımızla vaki temaslarımızda bu sene suallerin en güçlerinden tertiplenmesi ve imtihanda hiç müsamaha gösterilmemesi direktifinin verildiğini öğrenmiştik. Bu vaziyette işler yine çatallaşıyordu.

Mektepte bakalorya imtihanlarına (ki bunlar yazılı olurlardı) her ders için hocadan dokuz sual istenir, bunlardan üçer tanesi idarece intihap olunur ve talebeye sorulurdu. Bu sene de öyle olacaktı. Vaziyetin nezaketini kavrıyan son sınıf da mukabil tedbirlerini aldı ve mühim olan matematik, fizik ve kimyanın (27) sualini istihareye yatmak suretiyle öğrendi. Bu 27 sual hakikaten zehir zemberek suallerdi. İmtihana çok kısa müddet kalmıştı. İmtihana girecek olan on beş kişi evvelâ bu bahislere, sonra da — ne olur ne olmaz diye — diğer bahislere var kuvvetimizle çalışıyorduk. Nihayet birinci imtihan günü geldi. Bu, Fransızca edebiyat imtihanı idi ve bizi fazla korkutmuyordu. O sabah nerede imtihan olacağız? sualimize mûtat üzere falan ve filân sınıf cevabını beklerken:

— Konferans salonunda imtihan olacaksınız... haberini alınca hepimizde şafak attı.

Tahminler ve rivayetler tahakkuk etmişti. Talebeyi istediği yerde imtihan etmek idarenin hakkıydı, konferans salonunun yolunu tuttuk. Salona girince hayret ve korkumuz daha da arttı. Koca salon tamamen boşaltılmış, yatakhanelerden getirilen ayaklı komodinlerden on iki tanesi (üç arkadaş rahatsızlıkları dolayısiyle zaten imtihana giremiyorlardı. Hattâ bunlardan biri hastaneye kaldırılmıştı) koca salona dağılmış, serpiştirilmiş ve önlerine birer iskemle konulmuştu. Komodinlerin aralarındaki mesafe beş metreden aşağı değildi. Sahnenin önüne isabet eden kısma mümeyyizler ve hocalar için bir uzun masa konmuş, ayrıca başlarımıza tam beş kişi nezaretçi dikilmişti. On iki kişiye beş nezaretçi. Ne ise, edebiyat imtihanı o kadar zor değildi. Sorulan sualleri aşağı yukarı herkes yaptı. Diğer imtihanlarda bizi ne çeşit âkıbetlerin beklediğini göstermesi bakımından bizim için mühim oldu. Birkaç gün sonra matematik imtihanına girdik. İmtihandan evvel 837 Şinasi (Arnavut İsmail Paşa'nın oğlu) bana geldi, aramızda şöyle bir muhavere geçti:

— Ben senin yanındaki sıraya oturacağım, bana kopya vereceksin.

— Şinasi, nasıl olur? Geçen günkü hali görmedin mi?

— Gördüm. Sen ufak bir kâğıda cevapları yaz, bana fırlat, yerden alması bana ait.

Rahmetli, mektebin ikinci sınıfından ayrılmış, Almanya'ya gitmiş, Almanya mağlûp olup karışınca tahsilini yarıda bırakarak yine mektebe, eski arkadaşlarının sınıfına dönmüştü. Evvelâ Fransızca, sonra Almanca, sonra yine Fransızca olarak devam ettiği değişik lisan ve sistemde tahsil, çocuğun zihnini karıştırmıştı. Esasen hastalıklı bir hali vardı (nitekim kısa bir müddet sonra vefat etti) onu kıramazdım. Kendisi Fransızca edebiyatın cevabını iyi yapmıştı. Orta bir numara da alsa üssü mizanı doldurabiliyordu.

— Peki, dedim, fakat dikkat et, aman yakalanmıyalım.

— Sen merak etme.

İmtihan günü Şinasi ile — tâbir caizse — yanyana oturduk. Ben kendi kâğıdıma evvelâ kendi cevaplarını yazdım. Sonra da evvelden hazırladığım ufak bir kâğıda muhtasar olarak cevapları bir daha yazdım. Şinasi'nin hali mümeyyizin dikkatini çekmiş, neden bir şey yazmadığını sormuştu. Şinasi:

— Düşünüyorum, şimdi başlarım. diye cevap verdi. Ve bu arada hocaların bulunduğu masaya bir iki kere gidip geldi. Benim önümden geçerken de:

— Çabuk ol yahu, çakacaklar, diye seslendi.

Ne ise ben kâğıdı mümkün olduğu kadar katladım ve Şinasi'ye atmıya hazırlandım. Şinasi sağ tarafımda, yani hocalardan uzak olan tarafta oturuyordu. Binaenaleyh benim kâğıdı sol elimin parmakları arasından fiske ile fırlatmam lâzımgeldi. Kâğıdı fırlattım. Herhalde sol elin sakarlığından olacak, kâğıt iki komodinin arasına düşmez mi? Hemen etrafa bakındım. Sermuit Osman Nuri Bey vaziyeti görmüştü. Bir müdahale etse ikimiz de güme gidecektik. Şinasi sermuide doğru, işi karıştırma gibilerden bir işaret yaptı ve hemen yerinden kalkarak hocaların bulunduğu masaya kadar tekrar gitti. Sonra tekrar yerine döndü. Gelirken ayağının ucuyla kâğıda bir dokundu, kâğıdı kendi komodininin altına doğru yolladı. Sandalyesine oturdu. Bu sefer de lâstiğini yere düşürerek kâğıdı aldı.

Bütün bu işler oluncaya kadar bende yürek kalmamıştı. Çünkü sermuidin bir hareketi ikimizi de berbat ederdi. Halbuki kâğıt, bir cürmü meşhut vesikası olarak Şinasi gidip gelinceye ve anlattığım manevraları yapıncaya kadar hep ara yerde yattı. Ben mütemadiyen sermuide bakıyordum, herhangi bir hareketle salonun bir ucundan gelince-

Muharririn mektebi bitirdiği sene Galatasaray'ın Fransızca hocaları Müdür Salih Arif Beyle bir arada görülüyor.

Sene sonunda mektebin konferans salonunda yapılan bakalorya imtihanı.

Aynı yılın Türkçe bölümü hocalarını toplu olarak gösteren bir resim.

ye kadar daha evvel kâğıdı alacaktım. Ne yapacağımı kararlaştırmamıştım ama, herhalde kâğıdı sermuidin eline geçirmiyecektim. Şinasi yerden kâğıdı alınca ferahladım.

Birkaç dakika sonra Şinasi tekrar seslendi:

— Yahu, iyi okuyamıyorum, şu birinci cümlenin sonunu söyle.

Ne ise onu da münasip bir şekilde söyledik. Fakat uzaktan mümeyyizlerin ihtarları işitildi:

— İmtihan esnasında konuşmak yasaktır.

— Efendim, arkadaştan lâstik istedim...

Ne ise bu imtihanı bitirdik, ben Şinasiye son defa sordum:

— Başka bir soracağın var mı?

— Yok.

Salondan çıktım. Bugün hâlâ bu sahne aklıma geldikçe soğuk terler basar. Sermuidin bir müdahalesi bizi çok fena neticelere götürürdü. İmtihandan sonra kararı vermiştim. Osman Nuri Bey hakikaten iyi adammış. Yoksa bizim gibi azılı bir sınıfa bu vaziyette gayet kolaylıkla fenalık edebilirdi.

İmtihandan sonra gittim, münasip bir şekilde teşekkür ettim. Gülümsedi. İşte o kadar. Bakaloryanın sonuncu Sciences imtihanına Şinasi girmedi. Onu eylülde veririm, dedi. Çünkü ne o benden tekrar bir kopya istiyecek halde idi, ne de benim ona bu yolda yardım edecek vaziyetim vardı.

Sciences imtihanını da aynı salonda ve aynı şartlar içinde verdik. Mösyö Garoby maksadına vâsıl olmuştu. O sene Fransızca ve Türkçeyi haziranda ikmal ederek mektebi ancak dört arkadaş bitirmiştik. Diğerlerinden bir kısmı eylülde mezun oldu. Bir kısmı da ikmal edemedi. Mektebi Sultani tarihinde bu kadar sıkı imtihan görülmemiştir ve belki de görülmiyecektir.

VEDA NUTUKLARI

Sene sonlarında hocalara nutuklar söylenirdi. Senede üç defa yapılan ara imtihanın üçüncüsünden sonra sınıfta bir tasnif yapılır; bunu, ders nâzırı olan zat gelir, tebliğ eder, talebeyi tebrik ederdi. Böylece sınıf birincisi ayrılırdı. Sınıfın birincisi olan talebe sene sonunda Fransızca hocasına etrafı yaldızlı kaymaklı kâğıda (kuşe) bir veda nutku hazırlardı. Ancak bu o kadar basma kalıptı ki meali daima şu idi: «Kusurumuzu affedin, sizden çok istifade eyledik — ama — yine imtihanda sizin cömertliğinize, âlicenaplığınıza sığınırız) falan filân gibi müellifi meçhul, zamanı telifi meçhul vedaname, amanname kabilinden bir şey idi.

Türkçe hocalarına da bunun Türkçesini biz tahtalara yazardık:

«İmtihanın şiddetinden dalgalandı Akdeniz
Hâkipayı âlinizden tam numara isteriz»

Bu da pek maruftu. Hemen her mektepte tekrarlanırdı

Fransızca nutuk, kaligrafisi en güzel olan talebeye yazdırılır; kıvrılır, kırmızı kurdeleyle bağlanır, hoca derse girince sınıfın birincisi kürsünün yanına gider, nutku okur ve hocaya tevdi ederdi. Hoca da teşekkürle talebenin elini sıkar ve son ders, artık bir dersten ziyade nasihat verme, dertleşme, vedalaşma gibi bir şey olurdu.

Fakat son sınıftaki nutkun bir hususiyeti vardı: Sınıfın birincisi o basma kalıp, müellifi meçhul nutuk yerine mutlaka kendi hazırladığı orijinal bir nutuk söylerdi.

Eski zamanlarda sınıfın her dersinden birinci olan Tevfik Fikret merhumun senelerce hocalara nutuklar söylediği ve yazdığı eski Galatasaraylı'lar arasında malûmdur.

Tefrikama son verirken şunu da belirtmek isterim ki ilk talebelik çağımızda hoşumuza giden «Mektebi Sultani» imtiyaz ve hususiyetleri zaman ilerledikçe ve fikirlerimiz inkişaf ettikçe bize ağır gelmiye başlamıştı. Çok şükür bugünlere...

SON

Sevgili okuyucularım,

Memlekette resimli mektep hâtıraları neşretmek ilk defa kıymetli (Hayat) mecmuası sütunlarında müyesser oldu. 200.000 in üstünde bir tirajla geniş bir okuyucuya hitabeden mecmua, münderecatının çokluğu dolayısiyle hâtıralara ancak bu kadar yer verebildi.

Galatasaray gibi bir çok gelenekleri, hususiyetleri olan irfan ocağının Saltanat devrinden Cumhuriyet devrine geçişi esnasındaki en hareketli senelerini bütün cepheleri, vakaları ve şahıslariyle çok daha teferruatlı olarak, bir kitap halinde toplamaya, bugünün pek zor şartlarına rağmen, gayret edeceğim. Muvaffak olabilirsem Galatasaraylılar, Galatasarayı sevenler ve mektep hayatlarını hatırlamak isteyenler kütüphanelerinde bu hâtıraları toplu halde bulundurabileceklerdir.

Hâtıraları okumak lûtfunda bulunan okuyucularla, bu güzel imkânı hazırlıyan Hayat mecmuasına bilhassa teşekkür ederim.

«Galatasaray Hâtıraları» kitabının sahifeleri arasında inşallah buluşmak üzere, Allahaısmarladık okuyucularım.

NOT: Hâtıralar hakkında benimle temas etmek isteyenlerin şu adrese yazmalarını dilerim: SUAT ARAY, Paris Caddesi No. 33 Kavaklıdere - Ankara.

SARAH CHURCHILL'İN ISTIRABI

Sarah Churchill'in muvazenesiz hareketleri, daha fazla kocası Anthony Beauzchamp'ın 1957 senesindeki intiharından sonra dikkati çekmeye başlamıştı. Fakat asıl sebep olarak büyük bir şöhretin evladı olması ve bir aşağılık kompleksi içinde bulunması gösterilliyor. Yukarıdaki fotoğrafta Sarah intiharından kısa bir müddet evvel boşandığı kocası Anthony ile mesut günlerinde birarada görülmektedir.

CHURCHILL'İN KIZI GENE KARAKOLLUK

LIVERPOOL sulh mahkemesi hâkimi, 5 mart 1959 günü dört polisin refakatinde karşısına getirilen kadına adını sordu. Sırtında pars derisi bir manto, bacaklarında bol, spor pantolon olan kadın, ayakkabısız ayaklarına bakarak:

«Sarah Churchill» dedi.

«Sarhoşluk ve taksi ücretini ödememekle itham ediliyorsunuz. Ne diyeceksiniz?»

Kadın cevap verdi:

«Polisler ellerini üstümden çekmedikçe ve ayakkabılarımı geri vermedikleri müddetçe hiçbir şey söylemem.»

Polisler kadını serbest bıraktılar. Bir hademe ayakkabılarını getirdi. İngiltere'nin eski Başvekili Sir Winston Churchill'in artist olan 44 yaşındaki dul ikinci kızı o zaman polislere:

«Teşekkür ederim» dedi. «Size şövalyelik payesi tevcih ettireceğim.»

Sonra hâkime döndü:

«Bu ithamları kabul etmiyorum.»

Bir polis şahitlik etti. Sarah Churchill taksiye binmiş, fakat «param yok» diyerek 380 kuruş tutan taksi ücretini vermek istememiş. Şoförün şikâyeti üzerine karakola davet edilmiş. O kadar sarhoş imiş ve «Sizden de, herkesten de nefret ediyorum.» diye öyle bağırıp çağırıyormuş ki dört polis zorlukla karakola götürebilmiş.

Mahkeme, artisti 50 sterling para cezasına mahkûm etti. Sarah Churchill bir defa da 16 ocak 1958 de Amerika'da sarhoşluktan 50 dolâra mahkûm edilmişti. Bu ikincisi idi.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Hüveyda +

«Belli, aşikâr, görünen» mânasına gelen Farsça kadın isimlerindendir. Kelime, şâir İsmail Safa Beyin şu kıt'asında da geçiyor:

«Kanmaz mısın ey nur-i nazar uykuya hâlâ?
Rüyada cemali mi sana oldu hüveyda?
Müjgânına tâbi gibidir talii sevda,
Aç gözlerini sevdiceğim bahtım uyansın!»

Lerzan +

Farsçada «Lerziden» mastarından «titreyici, titreyen» anlamına gelen kadın isimlerindendir. Kelime Cenap Şahabeddin'in «Elhan-ı Şitâ» adlı şiirinde de geçmektedir:

«Soldan sağa, sağdan sola lerzan-ü girizan,
Kâh uçmada tüyler gibi, kâh olmada rizan.»

Peri +

Göze görünmez yaratıkların gayet güzel oldukları söylenilen bir kısmına verilen Farsça isimdir. Kadın isimleri arasında bulunan bu kelime mecazi mânada «çok güzel» demektir. Şâir Nedim, ismi şu beytinde kullanmış:

«Yok bu şehr içre senin vasfettiğin dilber Nedim,
Bir peri-suret görünmüş, bir hayal olmuş sana.»

Bâhir, Bâhire +

Kadın ve erkek isimleri arasında bulunan bu kelimeler Arapçada «açık, belli, parlak» anlamına gelir.

Dilber +

Farsçada «gönül çeken güzel» demektir. Kadın ismi ve soyadı olarak kullanılır. Kelime, çok sevilen şarkılarımızdan birinin güftesinde de geçiyor:

«Bir dilberdir beni yakan,
Gurbet oldu bize vatan...»

Necip, Necibe +

«Asil, soylu» anlamına gelen Arapça kadın ve erkek isimlerindendir. Adaşlar arasında Türk tarih ve milli ideali için çalışmış fikir adamlarımızdan olup kırk kadar küçük eseri neşredilen, muhtelif gazete ve dergilerde özlü yazıları çıkan, Gökbayrak isimli eseri ilk defa dilimize çeviren Necip Asım Yazıksız ve son devrin şâir ve yazarlarından Necip Fazıl Kısakürek de bulunuyor.

Melda +

Kadın isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçadır. Melet «gençlik, tazelik, taze fidanın sağa, sola sallanması», melda, genç kızlarda «terütaze, nazik beden» anlamına gelir.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

BUNLAR NEDİR ?

1. Sigara, 2. Çakmak, 3. Anahtar, 4. Kibrit, 5. Makas, 6. Kıvrılmış ambalâj kâğıdı.

1

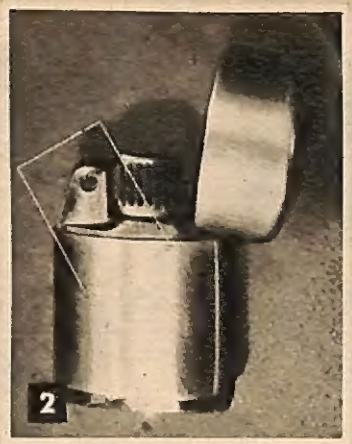
2

3

4

5

6

NEZAKET KAİDELERİNİN İNCELİKLERİNİ BİLİYOR MUSUNUZ ?

Bugünkü ve önümüzdeki sayılarda sosyal zincirin en sağlam halkası olan davetlerden bahsedeceğiz. Bu karşılıklı davetler kadar nezaket kaidelerine riayet isteyen bir konu daha yoktur.

• Vaki bir davete gelip gelemiyeceğinizi yirmi dört saat içinde bildirmeniz lâzımdır. Şayet her hangi bir sebeple reddetmek zorunda bulunuyorsanız sebebini bildirmek, nezaket icabıdır.

• Her hangi bir dostunuzu davet etmek niyetindeyseniz, «Bize bir akşam yemeğe gelmeniz lâzım.» demeyip meselâ «Salı akşamı saat yedide yemeğe bekliyoruz.» demeniz gerekir. Aksi halde bu davet suya düşer ve unutulur gider.

• Davet sahibi hanımın, misafirlerine nazaran çok daha sade giyinmesi ve şıklığı misafirlerine bırakması icap eder.

• Oldukça resmî bir hüviyet taşıyan ev ziyafetlerinde, davetli hanımların siyah veya koyu renkli, uzun kollu elbiseler intihap etmeleri çok yerinde bir harekettir. Dekolte tuvaletler ise kokteyllerde ve umumi toplantılarda giyilir.

• Ziyafet şayet bir lokanta veya otelde ise, şapka ve koyu renkte tayyör giyilebilir.

• Evde verilen ziyafetlerde yemeklerin mümkün olduğu kadar sade olması gerekir. Aksi halde misafirler arasında bulunan bir mide ve karaciğer hastası, sırf nezaket kaidesini yerine getirmiş olmak için mide fesadına uğrayabilir.

• Ziyafet esnasında yemeklerden bahsetmek, kompliman olarak dahi yersizdir. Öte yandan ev sahibesinin, misafirinin isteği hilâfına tabak ve bardakları doldurması tarihe karışmış bir nezaket kaidesidir. Bundan başka sofrada en çok sevdiğiniz yemek bile bulunsa iştahınızı frenlemeniz lâzımdır.

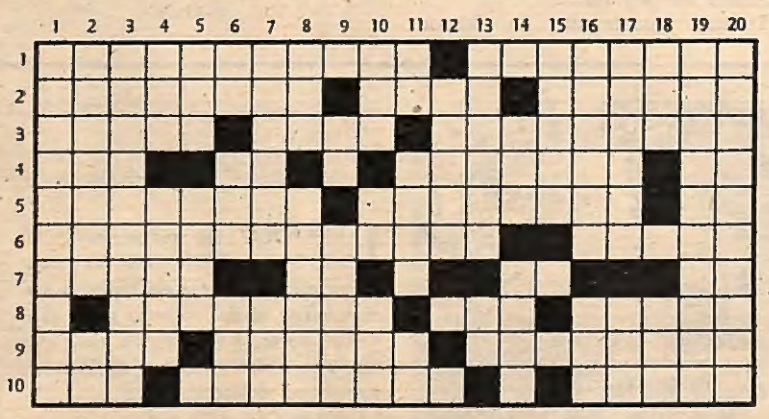

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Edebiyat ve siyasetle ilgili mesleklerden biri — Bölmeli büyük çadır monte eden (iki kelime). 2: Maşa ile mangalı karıştırmak — Tersi yılbaşı gecesi gelen ihtiyarın adı — Savaş kazanma. 3: Çocuk böyle böyle ağlar — Tersi tarla mahsulü — Parça parça hâle gelen. 4: Neşeli — Lâhza — Kiremidin firenkçesi — Nota. 5: Haber verip yakalatan — Edirne'de bir mahal — Yâdet anlamında emir. 6: Tuzağa yakalanan — Telgraf terimlerinden. 7: Bir düzine — Eski terim çehre — Şikâr — Dahinin kısası. 8: Eğlence bahçesi (ecnebi kelime) — Hatırlayış — Ceylânın Türkçesi. 9: Altın veya gümüş ölçüsü — Nefret edilmiş — Damızlık siyah öküz. 10: Farsça yeni demektir — Geniş meydan (iki kelime). — Sıcak mevsim esnasında.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Sıkı olmıyan (iki kelime). 2: Serum ahzeden — Karnını doyur emri. 3: Düğünlerde pişen iki yemek. 4: Göz rengi — Ağırbaşlı ve azametli. 5: Yalnız bir tane — İnilti. 6: Masset — Fasıla — Kör. 7: Ahrette günahsızların gideceği yer — Mağlûbiyeti kabul etme. 8: Bir rakam — Nur yüzlü. 9: Bağlantı takısı — Çürük, bayat şeylere verilen ad. 10: Beraber — İçtiğimiz şey — Köle. 11: Tersi yama — Bir gün — Mısır Tanrısı. 12: Konuşmaları müzikle yapılan sahne eseri. 13: Tamir eden — Beyaz. 14: Tren yolu — Namzet. 15: En fazla. 16: Küçük halı — Öztürkçede hedef. 17: Küçük vilâyet (iki kelime) — Kalın kumaş. 18: Fransa'da bir nehir — Gün (eski terim). 19: Hacıların çıktığı bir yer. 20: Kokulu bir ot ahzeden.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	S	E	B	A	M	E	L	İ	K	E	S	İ	B	E	L	K	I	S		E
2	A	R	A	B	U	L	A	N		M	A	R	İ	Z		R		İ	A	R
3	R	U	S	U	M	A	T		K	İ	R	A	L	A	M	A	K		M	İ
4	İ	S	İ	K				İ	S	A	L	E	D	E	N		V	A	S	A	T
5	S	A	N	S	A	R	L	A	R		T	E	M	İ	N	A	T		D	
6	E			A	Z	A	O	L	A	N		T	E	S	İ	T	E	D	E	N
7	L	A	M	B	A		K	A	M	A		M		A	S		R	A		U
8	İ	V	A	U	S		U	C	U	Z		E	D	A		M	İ	M	A	R
9	M	E	S	K	A	L	M	A	K		O	K	U	T		E	N	A	L	A
10		L	A		Y	A		K		U	N		A		O	N	A	R	A	N

KARİKATÜR

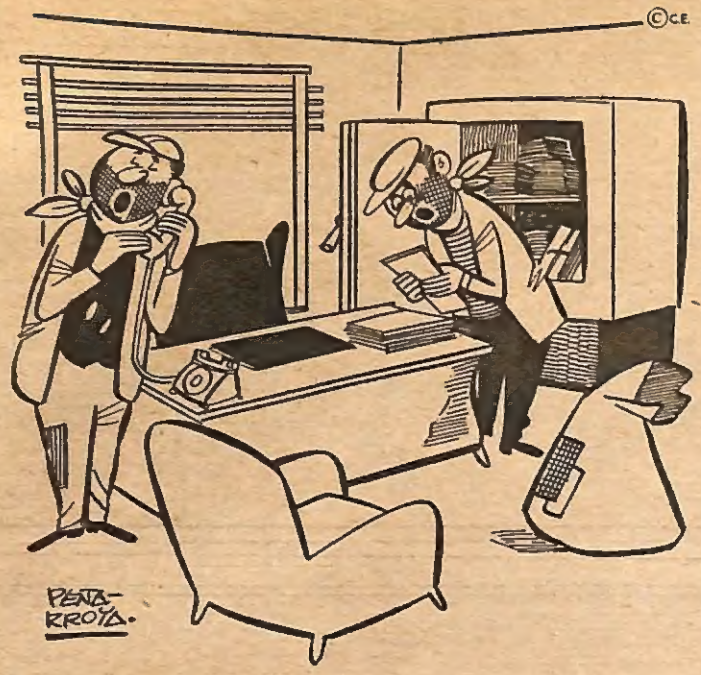

— Alo, orası borsa mı? Bana lûtfen «Millî Petrol» tahvillerinin son durumunu söyler misiniz!

— Yanlışınız var. Izgara daha lezzetli olur.

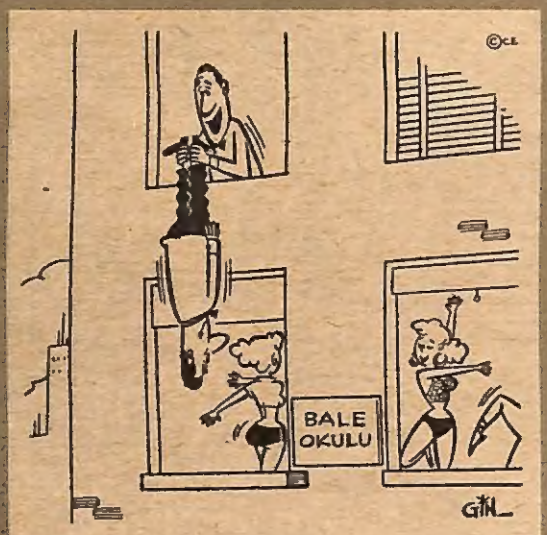

— Şimdi sıra bende...

— Teklifini tekrarlar mısın?!...

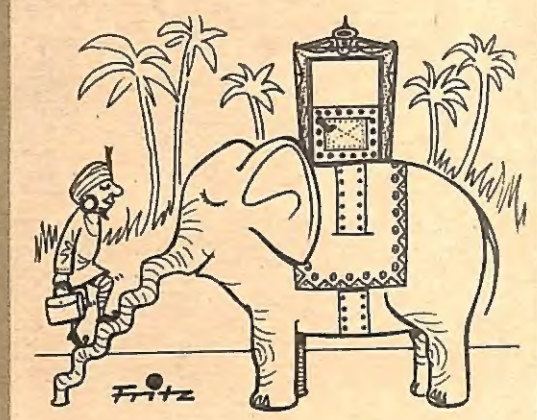

— Güneş ışığında da görmek isterim...

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları HAYAT mecmuası tarafından satın alınmıştır.

Bahar ve Kuşlar

Baharda kuşlar yeni bir yuva kurmanın neşe ve sevinci içindedirler. Siz de her imkândan istifade ederek bir ev sahibi olmağa çalışınız.

Yapı ve Kredi Bankasının İkramiyeli Aile Cüzdanı bunun için en kısa yoldur.

İkinci çekilişe katılabilmek için, 18 Nisan'a kadar size en yakın Yapı ve Kredi Bankasına uğrayarak bütün tasarruflarınızı yatırınız.

HER 100 LİRAYA BİR KUR'A NUMARASI

Yılın ikinci çekilişinde:

5 APARTMAN DAİRESİ
ve
200.000 LİRALIK
çeşitli para ikramiyeleri

SON PARA YATIRMA GÜNÜ
18 NİSAN

YAPI ve KREDİ BANKASI